

Krav i Nordmaling: Ökade anslag till bokinköp

NORDMALING (VK)
Kulturnämnden i Nordmaling hävdar i sitt budgetförslag för 1978 att det är motiverat med en markant höjning av anslaget för bokinköp och åskar därför 183.000 kronor. Vidare vill man ha 5.000 för skivor och 12.000 till trycksaker och annat. Utlåningen ligger för närvarande på cirka 20 procent över fjolårets siffror.

Men det ökande lånaandet gör att bokbeståndet får en kortare livslängd, och behovet av upprustning återkommer därför tidigare än förut. Om kommunen inte förmår att höja biblioteksanslaget minst lika mycket som de cirka 15 procent med vilket bokpriserna har ökat de senaste åren måste man självfallet vidkännas en sänkt standard vid biblioteket, menar man.

Bokanslaget är basen för bibliotekets möjligheter att uppfylla samhällets och den enskildes krav att till sitt förfogande ha ett brett och allsidigt bestånd av böcker och andra

media, för information, kunskapsförmedling och upplevelser, påpekar kulturnämnden vidare.

● Personal

Personalen vid biblioteket och bokstationerna, samt vid nämnden kommer att kosta 323.326 kronor. Här gäller avtalsenliga lönehöjningar. Antalet bokstationsföreståndare kommer att minska till hälften (11) men i stället kommer man, om kulturnämnden får som den vill, ge föreståndarna en ordentlig ersättningshöjning.

52 procent av böckerna vid bokstationerna tillhör Umeå bibliotek och måste ersättas när länsbiblioteket slutar bistå kommunen i bokbussverksamheten. För att ersätta bortfallet måste kommunen köpa in 1 443 böcker á 35 kronor, till vilket kulturnämnden vill ha 40.000 kronor. Skulle man inte få de här medlen blir resultatet att de kvarvarande stationerna får betydligt sämre bokservice under år 1978.

Bokstationerna har en beräknad utlåning om 3.850 band per år, medan siffran vid huvudbiblioteket är ca 50.000. Kostnaderna för lån blir därmed 14:40 per lån vid bokstationerna medan den är 4:50 vid huvudbiblioteket som även när betydligt fler av kommuninnevärnarna.

● Stöd kulturlivet

Med hänvisning till kulturnämndens reglemente åskar man vidare 54 000 kronor till kulturaktiviteter. Man menar att det nu kan vara på tiden att följa kulturreglementet och verka för att stödja nya uttrycks- och verksamhetsformer i kulturlivet samt främja kulturella verksamheter på olika sätt. Därför vill man satsa geografiskt och åldersmässigt rättvist på film, teater och musik i hela kommunen.

Vidare föreslår man 10.000 kronor till lokalhistorisk forskning, och det bidraget avses närmast till Gräsmyrs hembygdsbok. Även här hänvisar man till sitt reglemente som säger att man skall "bevara och utveckla värdefulla traditioner och stödja lokalhistorisk forskning".

P A SUNDBOM

Fritidsnämndens au: Anläggningen vid Ava-badet bör ej säljas

NORDMALING (VK)
Nordmalings kommun bör inte sälja sina lokaler vid Ava havsbad. Dessa bör i stället, som hittills, arrenderas ut för en skälig summa. Det säger fritidsnämndens arbetsutskott i sitt yttrande till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Arrendesumman bör regleras efter den standard som anläggningen har. Med tanke på dess tillstånd i nuläget så anser fritidsnämnden också att den nuvarande arrendesumman är skälig.

Vidare tycker man att lokalerna behöver rustas upp och därför har man i sin budget för 1978 föreslagit 100 000 kronor för att iordningställa de lokaler som föreningen har vid Ava havsbad.

Den växande turistströmmen gör att en kommande satsning vid Röd-viken inte innebär någon nämnvärd konkurrens med Ava havsbad, menar man. I stället hävdar man att Ava med sitt läge, med havsbad, sandstrand, småstugor och campingplats torde bli ett bra komplement till kommande verksamhet vid Röd-viksområdet.

● Röd-viken

Beslutet om en restaurering av Röd-viksgården kommer till stor del att styra placeringen av kommande anläggningar inom området, konstaterar fritidsnämndens arbetsutskott som föreslår:

Den lilla stugan vid Röd-viken bör utnyttjas som reception när reparationen av stora gården är klar. Den tänkta servicebyggnaden som skall betjäna den planerade campingen och husvagnsuppställningen bör flyttas längre söderut i Röd-viksområdet liksom även den planerade badplatsen. Vidare hävdar man att dansbana helt bör frikopplas från Röd-viksgården.

I budgeten för 1978 föreslår man på kapitalsidan en turistbyrå (vagn) för 45 000 kronor, Husvagnsparken vid Röd-viken 150 000 kronor, servicehus Röd-viken, 600 000 kronor, tältplats, parkering, Röd-viken 100 000, lekplaner 50 000, utbyggnad av minigolfbanan 25 000. Dessutom vill man ha 10 000 till upprustning av servicehuset och 50 000 till

utbyggnad av våtutrymmena vid sport- och simhallen.

● Driftbudgeten

På driftsidan kan nämnas att sim- och sporthallspersonalen kostar 252 523 kronor nästa år. Fritids-gårdsverksamheten beräknas uppgå till 259 601 kronor. Hemvårdardagarna får oförändrat 33 000 kronor. Badresorna skall fortsätta och här anslås 30 000 kronor. Stöd och service till föreningar budgeterades till 300 000 kronor. Vidare planerar man extra föreningsbidrag med 118 000 kronor. Där ingår 16 000 till träningsplan i Rundvik, 15 000 till el-ljusspåret i Gräsmyr (tilläggsanslag). Tilläggsanslag blir det också till Nyåkers isbana med 12 000. Friluftsförbundet föreslås få 40 000 i driftsbidrag och vidare finns ett tilläggsanslag på 10 000 till toaletter vid Älidberget. 60 000 kronor är redan anslagna i 1977 års budget.

Från intäktsidan kan nämnas att man genom att höja badavgifterna samt hyrorna i sporthallen beräknar öka intäkterna från 40 000 till 60 000 kronor.

● Bidrag

Nordmalings IF föreslås få 47 718 kronor i bidrag mot sökte 51 819 kronor enligt gällande reglemente. Brattsbacka UNF får 765 kronor. EFS Järnäs får i aktivitetsstöd 525 kronor. Lögdeå SK 18301 kronor från vilket ett erhållit förskott om 5 000 kronor skall avräknas. Rund-får 4 392 kronor i anläggningsbidrag.

Nordmalings-Rundviks scoutkår 454 kr. Finska klubben i Umeå har för en medlem, bosatt i Rundvik, fått 230 kronor i bidrag för medverkan i barn- och ungdomsledarverken. Brattens IF får 250 kronor i idrottsbidrag. Nyåkers IK får 13 280 kronor, Nordmalingskorp-en 2 000 kronor, Levar EFS 1 200 kronor, Lögdeå CUF 700 kronor, Unga Löften Brattsbacka får 1 525 kronor, Häknäs Ishockeyförening får 4 392 kronor i anläggningsbidrag.

Nordmalings-Rundviks scoutkår får 2 260 kronor i grundbidrag samt ledar- och lägerbidrag.

P A SUNDBOM

Den här skinnliknande biten fiskade vi upp ur ölburkan, säger Bror Norrman, Nordmaling, som fick en obehaglig överraskning när han skulle ta sig en öl till kvällssmörgåsen på tisdagskvällen.

"Slamsa" i ölburk

NORDMALING (VK)

- Vad i allsin dar var det vi hittade i ölburkan, undrar Bror Norrman, Nordmaling.

- När vi på tisdagskvällen skulle ta en smörgås och dela en öl hittade vi en cirka sex centimeter lång, tre cm bred och fyra-fem millimeter tjock skinnliknande "slamsa".

- Dessutom smakade ölet inte alls gott. Fastän burken var nyöppnad verkade innehållet domnat och var grumligt. Det gick trögt att hålla upp. Men så småningom lyckades vi peta ut en skinnliknande bit. Ölet var ganska "simmigt" och sedan vi knipsat bort locket från behållaren fann vi en beläggning längst upp. Vätskan hällades upp i ett dricksglas och fick snart en tjock fällning vid ytan. - Det gick inte att dricka.

● "Otäckt"

- Burr, det var riktigt otäckt, intygar fru Margareta Norrman. Trodde först det var ett djur av något slag. Men vid närmare granskning så fann vi att "geggan" mest av allt liknade en skinn- eller hudbit av något slag.

● Obegripligt

- Det här verkar helt obegripligt, säger direktör Nils Hedlund vid Till Bryggerier/Sailor i Umeå. Ölburkar

används bara en gång. Det förekommer ingen som helst återanvändning. Alla burkar som fylls är helt nya. Dessutom spolas de och sköljs innan ölet tappas i varefter bottnen sätts på.

- Nu tillverkar vi inte något burköl här i Umeå. Det görs endera i Luleå eller Östersund, men jag vet ändå hur proceduren går till. - Hoppas att kunden, som vi omgående skall innehåll så att vi kan sända den till Östersund för en analys.

- Jag har då aldrig förut hört talas om något sådant här. Det är dessutom mycket svårt att genom en muntlig beskrivning bilda sig en uppfattning om vad det kan vara. Vill därför ej spekulera utan väntar tills vi får en rapport om saken och kan redovisa fakta, slutar Nils Hedlund.

P A SUNDBOM

Augusti klart bättre än juli

NORDMALING (VK)

De som valde att semestra i augusti i stället för i juli gjorde klokt. Augusti har bjudit på avgjort bättre väder än den mera sommarbetonade juli. Vi har i augusti haft i genomsnitt 0,6 grader varmare och nästan bara hälften i nederbörd.

Det säger det mesta.

Vi har dessutom haft betydligt flera solskensdagar i augusti. Medeltemperaturen för årets augustimånad blev vid flygvapnets väderleksstation i Nordmaling 14,7 plusgrader. En siffra som är likvärdig med medelvärdet för de senaste 30 åren. Annars är just augusti en månad med stora variationer både när det gäller temperaturer och nederbörd.

● 205 millimeter

Om vi blickar tillbaka så kan det vara lämpligt att erinra vad som hände för just trettio år sedan, eller i augusti 1948. Då fick vi en rekordblöt augusti med hela 205 millimeter. Det var det året som Sunnansjö by i Nordmaling höll på att flyta bort efter ett våldsamt skyfall. Men det har funnits även många andra nederbördsrika augustimånader. 1953 med 164 millimeter och 1960 med 159. Att jämföra med årets 49 millimeter. Medelvärdet för hela 30-årsperioden är 79 millimeter per månad. Varmaste augusti under de här

tre senaste decennierna inträffade 1969 med ett medelvärde på 16,0 grader. Men det var nästan lika varmt så sent som under fjolårets augusti med 16,4 plusgrader som medelvärde. Men det har vi kanske redan glömt?

● 5:e varmast

Varmast under årets augustimånad var det den 5:e med 23 grader i skuggan. Kallast den 20:e med bara 1 plusgrad på natten. Vid det tillfället sjönk kvicksilvret under fryspunkten på mera frostlätta trakter och gav potatisblasten en liten "näsabränning". Men i stort sett har till och med de känsligaste blommorna klarat sig från frostangrepp.

Av årets augustinederbörd på 49 millimeter kom nästan hälften under två dygn, den 5:e och 6:e, då regnmätaren fick ta emot 23 millimeter.

Mycket tyder på att inledningen till september blir relativt varm och fri från frost. Åtminstone de allra första dagarna. Hur det sedan går under älgjakten är en helt öppen fråga. I år är dock älgjakten som regel utdragen till hela 20 dagar så älgägarna kan ta det relativt lugnt om inledningen skulle komma att bli våt.

HERBERT BYLUND

Min älskade Make vår snälla Pappa,
Morfar och Svärfar

Nils Bertil Johansson

* 22/9 1911 † 31/8 1977

har lugnt och stilla lämnat oss, syskon, släkt och vänner i djupaste sorg men i ljus minne bevarad.

Gräsmyr den 1 september 1977.

GÖTA

Elsa och Nils-Olof
Anders, Karin, Ulrika, Per-Olof
Ivan
Birgit och Thorsten
Mikael
Birger
Astrid och Bo
Veronica, Daniel

I sommarens susning du somnade stilla,
Nu sjukdom och oro ej mer gör dig illa.
Skön blir vilan som sömnen ger,
Gott är att veta du lider ej mer.

Jordfastning äger rum i Nordmalings gravkapell söndag 11 september 1977 kl. 13.00. Efter gravsättningen ordnas minnesstund i Gräsmyrns missionskyrka. Alla som önskar närvara hälsas varmt välkomna. O.s.a. senast den 8/9 på tel. 0930/700 33.
I stället för blommor - en gåva till Gräsmyrns Missionsförsamling.

Värdshus i Lögdeå fick nytt värdpar

LÖGDEÅ (VK)

Värdshuset Silverlaxen i Lögdeå har bytt ägare. Stina och Göran Näslund, heter de och kommer närmast från Robertsfors, där de jobbat på Brukspatronen ett par år. Nu tar de över efter Brita och Per-Erik Elander.

Göran Näslund kommer från Ö-vik och fru Stina är bördig från Hörnefors, och båda har ett tiotal år bakom sig i restaurangnäringen när de nu satsar på en egen rörelse. Göran Näslund har innan tiden i Robertsfors jobbat som köksmästare i Lindstrandgruppen och där har även fru Stina varit kallsänka.

• Nytt värdpar på Silverlaxen är Stina och Göran Näslund.

+

Vår kära Mor

Naima Engman
* 14/10 1885 † 1/9 1977

har stilla insomnat sörd och saknad men i tacksamt minne bevarad av oss, äldrig syster samt övriga släktingar och vänner.

Ångersjö den 2 september 1977
**Ake och Ingrid
Ingegärd och John
Karin**
samt **Zebrandt**
**Barnbarn
Barnbarnbarn**

O Gud, all sannings källa,
Jag tror Ditt löstes ord.
Vad Du har sagt skall gälla
I himmel och på jord:
"Åkalla mig i nöden,
så får Du hjälp av mig".
O, Herre, intill döden
Vill jag åkalla dig.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell lördag 10 september kl. 13.00. Efter jordfästningen inbjudes till minnestund i församlingssalen.

Nämnd prickar Nordmalings tekniska avdelning

— Det har tagit alldeles för lång tid att göra i ordning fritidslokalen för ungdom under biblioteket vid skolan i Nordmaling. Det anser fritidsnämnden i Nordmaling och påtalar i sitt yttrande med skärpa detta till kommunens tekniska avdelning som har hand om färdigställandet. Först skulle lokalerna vara klara våren 1977. Sedan kom besked att de skulle tas i bruk 1 september. Och nu heter det att de inte blir klara förrän 1 oktober. Fritidsnämnden tycker att det händer för litet, och menar att trycket från ungdomarna och även behovet av ungdomslokaler är så stort att någon ytterligare fördröjning inte kan accepteras.

För att hjälpa Nordmalings ridklubb, som har vattenbekymmer, att få igång verksamheten, beslöt fritidsnämnden vid sitt sammanträde på torsdagskvällen att bevilja och betala ut ett förskott på kommande bidrag med 2 200 kronor. Detta för

att klubben skall kunna ordna vattenfrågan för sina hästar och därmed komma igång med ridundervisningen. Fritidsnämnden har hela tiden sett positivt på ridskolans verksamhet. När ärendet var uppe i kommunstyrelsens beslut denna att rekommendera klubben begära hos ägaren av lokalen, som är kyrkan, att de skulle dra in vattnet. I sin uppgörelse med kyrkan har emellertid ridklubben gått med på att kyrkan fransäger sig eventuella kostnader för exempelvis vattenledning. Att ansluta till kommunala ledningar kostar 2 000 kr och genom det här bidraget får nu klubben sitt vatten och kan därmed snarast komma igång med sin ridning.

Kapitalbudgeten för 1978 som VK redogjorde för i onsdagens tidning togs i stort sett liksom även driftbudgeten i vilken ett par smärre justeringar gjordes. Mot medlen till anläggningar i rödviksområdet, det rör sig om sammanlagt 90 000 kronor, reserverade sig Per Bergenholm (m).

Ytterligare en reservation framfördes. Det var nämndens ordförande Lars Nygren (c) som reserverade sig mot beslutet att turistbyrån skulle ordnas i en särskilt inköpt vagn 45 000 kronor. Han vill i stället bygga en stuga för ändamålet.

Fritidsnämnden godkände i princip det förslag till utformning av rödviksområdet som VK redogjorde för häromdagen. Dock vill nämnden att det omtalade servicehuset skall flyttas och läggas mellan vägen till sommarstugorna och den kommande husvagnsparkeringen. En dansbana bör också byggas och den torde förslagsvis placeras i närheten av SGU-stugan tycker fritidsnämnden. Man vill även ha till stånd en skyndsam projektering för området samt upprätta en tidsplan för arbetena.

Fritidsnämnden, liksom dess arbetsutskott, har noterat att kommunstyrelsens arbetsutskott tagit upp frågan om skolidrottsplatsen. Fritidsnämnden instämmer i att vi inte kan vänta längre med denna för skolan och samhället så angelägna fråga. Man poängterar dessutom att den tänkta skolidrottsplatsen borde kunna fungera som arena även för Nordmalings IF:s aktiviteter. Men detta är möjligt endast om fotbollsplanen besås med gräs istället för som planerats beläggas med stenmjöl. Man påtalar därför ännu en gång hos kommunstyrelsen att det torde vara nödvändigt med en revidering eller översyn av det befintliga förslaget till hur skolidrottsplatsen skall utföras.

P A SUNDBOM

RUNDEVIK (VK)
Sammanlagt 44 deltagare ställde upp när IFK Rundvik på onsdagskvällen arrangerade den första av tre deltävlingar som ingår i föreningens serietävling i terräng löpning. Antalet deltagare får ses som förhållandevis högt, speciellt som vädret inte var det allra gynnsammaste.

Flickor -73, 800 m: 1) Erika Eriksson 5.12
Flickor 71-72, 800 m: 1) Kristina Udd 3.25
Pojkar 72-72, 800 m: 1) Åke Gustavsson 3.32, 2) Magnus Sjögren 3.38
Pojkar 69-70, 800 m: 1) Kent-Ove Öhlund 2.45
Flickor 69-70, 800 m: 1) Anna-Kristina Årefeldt 3.33
Pojkar 67-68, 1.000 m: 1) Kent Jonsson 3.23, 2) Jan Viklund 3.28 3) Micael Sjöberg 4.04, 4) Martin Edlund 4.10, 5) Kent Eriksson 4.16, 6) Micael Näslund 4.54.
Flickor 65-66, 1.000 m: 1) Anna Nilsson 3.53, 2) Maria Wård 4.41 3) Charlotta Nyqvist 4.51
Pojkar 65-66 1.500 m: 1) Sture Edlund 5.52, 2) Tony Melinder 6.12 3) Kjell Erik Ekman 6.16 4) Krister Jonsson 7.01
Flickor 63-64 1.500 m: 1) Wiveka Öhlund 5.57 2) Åsa Westman 6.03

44 sprang i Rundvik

Pojkar 63-64 2.000 m: 1) Hans Boberg 8.38
Pojkar 63-64 2.000 m: 1) Linnéa Udd 10.37
Pojkar 63-64 5.000 m: 1) Bengt Strelert 17.33
Flickor 61-62 5.000 m: 1) Ingela Jonsson 19.24
Pojkar 61-62 5.000 m: 1) Anders Boberg 18.00 2) Olov Edlund 18.01 3) Sven Nilsson 19.19.
Pojkar 59-60 5.000 m: 1) Börje Udd 19.18
Pojkar 57-58 5.000 m: 1) Kjell Arne Carlsson 17.23

Herrar seniorer 5.000 m: 1) Kjell Olov Österberg 15.40 2) Gunder Häggström 16.59 3) Stig Björklund 17.21 4) Hardy Eriksson 18.41.
Y Oldboys: 5.000 m: 1) Lars Hägg-lund 17.19 2) Bo Udd 17.25
Å. Oldboys 5.000 m: 1) Ivar Sjögren 17.02 2) Hans Nordlund 18.24
Veteraner 5.000 m: 1) Thure Jacobsson 18.21
Flickor 67-68, 1.000 m: 1) Annica Hortell 4.18 2) Monica Sjögren 4.44 3) Susanne Rönmark 4.46 4) Karin Björklund 5.04 5) Annica Persson 5.31

Billigare bygga fler reningsverk samtidigt?

NORDMALING (VK)
– Kan det bli billigare för Nordmalings kommun att samordna byggandet av planerade reningsverk i Nyåker, Norrfors, Brattsbacka och Gräsmys? Det beslöt kommunstyrelsens arbetsutskott i Nordmaling att låta CBK (= Centrala byggnadskommittén) utreda och sedan komma med förslag om.

Kommunstyrelsens ordförande Evert Molin (c) har tillsammans med kommuningenjören gjort studiebesök i Norsjö och Lycksele kommuner. I Norsjö har man gjort ett upp-handlingsprogram och därefter skaffat sju reningsverk såsom total-entreprenad. I Lycksele har VAB projekterat fyra reningsverk som byggs samtidigt.

I femårsbudgeten har Nordmalings kommun reserverat 1,9 miljoner kronor för reningsverk under åren 1977-80. Kan man tjäna några pengar genom att i stället bygga alla fyra reningsverken samtidigt på totalentreprenad? Det blir den fråga som CBK nu får titta närmare på och försöka besvara.

Byggnadsplan

Förslaget till en ändring och ut-

vidgning av byggnadsplanen för Lögdeå by har vällat en del diskussion. Det som främst debatterats är en tilltänkt väg. Den skulle vika av från Aspeåvägen vid Lögdeå handel, gå förbi några nybyggda villor, passera EFS bönhus och skolan och komma ut igen på gamla Aspeåvägen. Byggnadsnämndens majoritet har godkänt planen och vägen. Mot beslutet reserverade sig ledamoten Ragnar Westermarck (s) som vill kapa vägen. Detta för att undvika rundkörning. Vid kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde antog majoriteten planförslaget. Mot detta reserverade sig John-Erik Nylander (s). Majoritetsförespråkarna hävdar att man för att kunna ploga vägen och hålla den ren bör ha en genomfartsled. Vidare anser man att om vägen kapas för att stoppa rundkörning så måste två vändplatser anläggas vilket blir nog så dyrt som att låta vägen förbli hel.

Fondmedel

Jonas Malmgrens donationsfond om 1 500 kronor för "hvars lagliga Ränta en skickelig Skolmästare kommer att lönas", anses ej längre aktuell. Någon utdelning har inte skett under en lång följd av år och fondkapitalet var den 31/12 1976 19 121:20. Skolan har därför föreslagit att beloppet skall överföras till Samlingsfonden, vars avkastning användes för ett för skoleleverna

gemensamt ändamål. Kungl. Maj:t har kontaktats i ärendet och därifrån har man fått besked att avkastningen 17 621:20 kan överföras till Samlingsfonden. Det donerade kapitalet 1 500 kronor skall däremot stå kvar i den Malmgrenska donationsfonden.

Borgen

Bordläggning blev det i frågan om kommunal borgen för ett lån om 150 000 kronor till Norrforsfabriken AB. Centralsnickerier, Umeå, vill att kommunen i egenskap av aktieägare skall teckna borgen hos Företagareföreningen för det här lånet som skall användas som delfinansiering för anläggningar i Norrforsfabriken. Kommunen skall närmast utreda om inte Företagareföreningen kan bevilja lånet även utan kommunal borgen.

P A SUNDBOM

HJÄLTINNA. Fatma Ahmed från Libyen har dekorerats med den högsta libyska militära utmärkelsen, militära stjärnan, för att hon i juli sköt ned ett egyptiskt bombplan. Det var under häftiga egyptiska-libyska gränsstriderna i somras som Fatma Ahmed fällde det sovjetiskt tillverkade Suchoj-planet. (TT-AFP)

Ny inredning i Wärdshuset

De nya innehavarna av Nordmalings Wärdshus, Karin Norman och Helmuth Dorn, presenterade vid kommunstyrelsens arbetsutskotts senaste sammanträde sina planer på en ny inredning i Wärdshuset. Denna är kostnadsberäknad till omkring 130 000 kronor. För att kunna genomföra sina planer vill man ha nya tapeter i så gott som alla rum samt en invändig uppmålning. Vidare skall en vägg öppnas för att ställa in en serveringsdisk mellan köket och matsalen.

Kostnaderna är beräknade till sammanlagt 7 000 kronor. De nya hyresgästerna utför tapetseringen och målningen i egen regi. Kommunstyrelsens arbetsutskott biföll förslaget om tapetsering, målning och öppning av en vägg. Kostnaderna 7 000 kronor skall slås ut på den hyra som sedan tas ut för Wärdshuset.

Lekpark

Nordsjö byamän har ansökt om en lekpark i anslutning till sin bygdegård. Det här avslogs sedan en utredning visat att platsen var illa belägen i anslutning till allmänna vägen.

Nu vill byamännen i stället själva ordna lekplatsen, utan kostnad för kommunen. Då vill man att kommunen svarar för en inhägnad. Ett stängsel beräknas kosta 3-4 000 kronor. Kommunstyrelsens au ställer sig positiv och menar att ett bidrag härtill kan betalas år 1978.

Arbetsutskottet föreslår också att en ny tjänst som reparatör och förrådsman skall inrättas. Dessutom har man som bekant för avsikt att anställa två nya GS-arbetare.

Marie Westlund förordas till tjänsten som socialassistent och Karin Engman till vikarierande kontorist vid biblioteket. P A SUNDBOM

NORDMALING 6/9-77 Största lyckan i Hummelholm

NORDMALING (VK)

Åtskilliga älgar sköts redan under älgjaktens första dag i Nordmalings kommun. Största jaktlyckan verkar man ha haft i Hummelholm, där inte mindre än tio älgar föllades första dagen. Men laget har tjugo i sin tilldelning, så de räcker säkert i morgon också.

Från flera håll rapporteras att älgjakten med det nya systemet har blivit betydligt lugnare och mera ordnad än förr.

- Jag tycker att älgjakten blivit mycket trevligare, säger Rolf Forsberg i Levar jaktlag.

Två tjurar har laget föllt första dagen men tillfällena att skjuta flera har varit många.

- Men det återstår så lång tid av jakten att vi kan ta det lugnt och njuta av jakten i stället för att hetsa, som ofta blev fallet med tvådagarsjagandet, menar Rolf Forsberg.

Otur hade ett av jaktlagen i Bredvik. De hade fått sig tilldelade två älgar. På förmiddagen sköts en ståtlig älg, men älgen skadades och hann gå över till ett annat område där den dog. Nu var inte det här området registrerat, och därför går

jaktlaget miste om älgen som tillfaller kronan. Dessutom dras den av från lagets licens, och de får nu bara skjuta ett djur.

Otur hade även ett jaktlag i Ava. Byns jägare börjar inte jaga förrän på onsdag, men några jägare som arrenderat J.P. Holmlunds tidigare marker sköt på måndagsmorgonen en 13-taggare. Den älgen gick dock över på Ava byamäns marker innan den dog, och därmed har Ava redan fått sig en älg, fast man ännu inte börjat jakten. Men man har ändå 13 älgar att skjuta. I Aspeå och Lögdeå väntar man ännu ett tag innan man börjar jakten.

I Nyåker har man skjutit en ko och en kalv. I Tallberg rapporteras en älg ha föllits. Hörsjö har skjutit fyra, Gräsmyr fem tre vuxna och två kalvar, Torrböle fem (fyra plus en).

Växtfärgning i Högländ 6/9-77

NORDMALING (VK)

Renfana, Ijung, Björklöv, mjölon och "urderbark" (albark) har varit några av huvudingredienserna för det gäng damer från Högländ, Djupsjö och Sunnansjö, som i en veckas tid deltagit i en växtfärgningsskurs på Mådvårdsgården i Högländ.

Dessa mer eller mindre ovanliga växter har man sedan kokat i stora

grytor ute på gården hos Mådvards och fått fram naturliga växtfärger, vilka man sedan roat sig med att bryta i en mängd olika nyanser.

Eget recept

- Det kanske roligaste och mest spännande under veckan var att vi kunde använda ett eget recept, berättar Maud Näslund, ledare för kursen.

- Min mamma, som är 85 år brukar berätta om hur hon fick följa med sin mor ut på "Sunnasjöhäja" och där plockade dom vad som man

brukade kalla "mjölbärrise". Det har vi nu gjort och vid kokningen fick vi fram en vacker grå färg med aningen av en grön ton i sig.

I 45 timmar har kursen pågått. En mängd garner har deltagarna hunnit med att färga och alla uppvisar de mjuka, varma färger som är så typiska för det växtfärgade garnet.

Alla kursdeltagarna har gjort egna små garnprovver och noterat "recepten" för dessa färger så att de i framtiden skall kunna göra sina egna "kok" för att få fram naturens färger till sina olika garnkompositioner.

Arrangör av kursen har varit den kommunala vuxenutbildningen, varför inga kursavgifter utgått. Under hösten planeras även väv- och snickarkurser vid Mådvårdsgården, även dessa i Kom-Vux-regi.

P A SUNDBOM

1. De här damerna har under en veckas tid lärt sig växtfärgning av garner vid Mådvårdsgården, Högländ. Fr.v. Jenny Kuronen, Djupsjö, Adina Nylén, Sunnansjö, Signe Björklund, Högländ, Maud Näslund (ledare), Eva Johansson, Agneta Nyberg, Iris Hermansson, Sigrid Genberg och Ingegerd Nyberg, samtliga Högländ. Med på bilden är även lilla Helena Nygren, 3 år.

IFK Rundvik blev förbi Nordmaling

RUNDVIK (VK)

Rekorddeltagande för i år blev det när tredje höstomgången i Nordmalings kommunserie i terränglöpning avgjordes i Rundvik på fredagskvällen. Hela 130 tävlande och 50 motionärer kom till start. Rekordsnabbt stökades också tävlingarna undan, alla ville väl hem och se Världscupen i fridrott på TV. På knappa 45 minuter hade alla sprungit sina distanser och hela tävlingen var avslutad.

Ett massivt uppbåd av löpare hade IFK Rundvik. Med hela 670 poäng tog man ett rejält kliv förbi ledande Nordmaling i poängtabellen och har nu sammanlagt 2.991,5. Trots förhållandevis goda 462 poäng halkade NIF:arna ned till andraplatsen i sammandraget med 2.892 och Norrfors/Brattsbäcka med 2.335,5 får nog, trots att man har hemmabana sista omgången räkna med att belägga tredjeplatsen när det blir dags för slutsummering.

Hela 10 grensegrar tog Rundvikslöparna. Nordmaling fick åtta klassvinster medan Norrfors/Brattsbäcka erövrade fyra.

Sista omgången går i Norrfors, och det mesta lutar nog åt att Rundvik tar hem slutsegern. Man har kommit starkt på höstkanten, efter att Nordmaling haft ledningen under våren. Men, osvuret är bäst, vi får väl se hur det går vid finalen i Norrfors framöver.

Pojkar 69-70 800 m: 1) K-O Öhlund R-L 2.39 2) M Carlsson N-ling 2.54 3) J Karström d:o 3.09 4) B Hortell R-L 3.19 5) M Björklund d:o 3.28 6) Å Gustafsson d:o 3.33 7) B Eriksson d:o 3.37 8) M Karström N-ling 3.39 9) P Näslund R-L 3.40 10) R Bertilsson N-B 3.49 11) P Andersson R-L 4.11 12) S Eklund R-L 4.13.

Flickor 69-70 800 m: 1) M Johansson N-ling 2.44 2) A Karström d:o 3.13 3) E Burström d:o 3.22 4) V Persson R-L 3.25 5) A Årfeldt d:o 3.38.

Pojkar 67-68 800 m: 1) K Jonsson R-L 2.08 2) M Burström N-ling 2.10 3) J Wiklund R-L 2.12 4) K Jakobsson N-B 2.23 5) M Sjöberg R-L 2.30 6) M Edlund d:o 2.38 7) K Eriksson d:o 2.46 8) B E Jonsson N-ling 2.47 9) A Olsson d:o 2.49 10) R Bertilsson N-B 2.50.

11) P Gustafsson N-ling 2.55 12) J Berg d:o 3.02 13) S Stigenlöv d:o 3.02 14) M Näslund R-L 3.16.

Flickor 67-68 800 m: 1) M Bäckström N-ling 2.34 2) A Hortell R-L 2.45 3) S Nilsson d:o 2.48 4) K Boberg d:o 2.52 5) M Sjögren d:o 2.53 6) S Rönmark d:o 2.58 7) M Ågestedt N-ling 2.59 8) Å Johansson d:o 3.15 9) E Jonsson d:o 3.21 10) L Lundkvist R-L 3.26.

11) A Persson R-L 3.32 12) S Moström N-B 3.39.

Pojkar 63-64 1500 m: 1) M Bäckström N-ling 5.19 2) B Strelert 5.20 3) H Boberg 5.34 4) P Eklund 6.33 5) L Udd 8.42 6) D Berggren 842, alla R-L.

Pojkar 65-66 1500 m: 1) J Jakobsson N-ling 5.40 2) S Edlund R-L 5.46 3) A Andersson N-B 5.55 4) T Melinder R-L 6.00 5) K-E Ekman R-L 6.18 6) N Sandström N-ling 6.20 7) V Eriksson d:o 6.23 8) N Oskarsson d:o 6.46 9) T Udd R-L 6.49 10) K Jonsson d:o 6.54.

11) L-G Jonsson N-ling 7.09 12) G Ågestedt d:o 7.10 13) P G Persson R-L 7.20 14) M Gustafsson N-ling 7.31 15) A Jonsson R-L 7.58.

Flickor 63-64 1500 m: 1) V Öhlund R-L 5.53 2) Å Vestman d:o 5.58 3) C Nykvist d:o 8.24.

Flickor 65-66 1500 m: 1) E K Sjödin N-ling 6.13 2) A Nilsson R-L 6.31 3) A Söderström N-B 6.34 4) A Lundgren N-ling 6.57 5) M Wård R-L 7.18 6) P Bertilsson N-B 8.07.

Pojkar 61-62 2.000 m: 1) A Boberg R-L 7.50 2) J Meyer d:o 7.53 3) O Edlund d:o 7.59 4) S Nilsson d:o 8.07 5) M Vesterlund N-ling 8.24 6) R Jakobsson N-B 8.38 7) M Persson R-L 9.22 8) K Hortell d:o 10.10.

Flickor 61-62 2.000 m: 1) I Jonsson R-L 9.08 2) M Möller d:o 10.21.

Flickor 59-60 2.000 m: 1) K Bäckström N-ling 12.00.

Flickor 57-58 2.000 m: I Andersson N-B 10.43.

Damer seniorer 2.000 m: 1) B Moström N-B 10.15 2) A Bäckström N-ling 12.12 3) G Ågestedt d:o 13.21 4) A Karström d:o 13.34 5) C Olsson d:o 14.02.

Y oldgirls 2.000 m: 1) S Lundgren N-ling 11.02 2) E Jakobsson N-B 12.14 3) R Thuridin N-ling 14.17.

Å oldgirls 2.000 m: 1) S Andersson N-B 9.16.

Damer veteraner 2.000 m: 1) B Hellman N-B 13.13 2) E Moström d:o 13.15 3) K Ågestedt d:o 19.15.

Herrar seniorer 5.000 m: 1) K O Österberg N-L 15.37 2) T Ågestedt N-ling 16.22 3) G Söderström N-B

16.28 4) G Häggström N-ling 17.01 5) Å Lindgren N-B 17.17 6) K Moström N-B 17.19 7) S Björklund N-B 17.23 8) K G Eriksson R-L 17.57 10) S Björklund N-B 18.23.

11) H Eriksson R-L 18.24 12) R Bäckström N-ling 18.47 13) H Lindgren N-B 19.25 14) J Björklund N-B 20.20.

Herrar juniorer 5.000 m: 1) K A Karlsson R-L 17.49 2) B Jakobsson d:o 17.58.

Herrar veteraner 5.000 m: 1) T Jakobsson R-L 18.22 2) L Strömberg N-ling 20.00 3) T Johansson N-B 20.23 4) V Andersson N-B 20.26 5) R Johansson N-B 21.24.

Pojkar 59-60 5.000 m: 1) B Udd R-L 18.35.

Herrar YO 5.000 m: 1) L Blomkvist N-ling 15.47 2) S Edlund N-B 16.05 3) R Söderström d:o 16.48 4) O Karström N-ling 17.18 5) O Lundgren N-ling 17.26 6) L Hägglund R-L 17.26 7) B Udd d:o 17.37 8) B Lundberg N-ling 19.45 9) R Johansson N-B 21.32 10) A Oskarsson N-ling 21.44 11) E Burström d:o 22.08.

Herrar AO 5.000 m: 1) J Sjögren R-L 17.04 2) T Johansson N-B 18.06 3) D Jakobsson N-B 20.21.

90 år 10/9 -77

Nittio år söndag 11 september fru Anna Wikström, född Nilsson, Hörnsjö, Nordmaling, maka till framlidne hemmansägaren Gustaf Adolf Wikström.

Får vägs skylt - äntligen!

Nyåkersborna, som under flera års tid klagat över att det inte funnits någon hänvisningsskylt till Nyåker vid E 4:an har nu blivit bönhörda.

Vägverket har enligt meddelande beslutat att vägs skyltar med texten Nyåker och avstånd skall uppsättas vid Nyåkersvägens an-

slutning med E 4:an vid Rödsviken, Nordmaling.

Bland de klagande har bl a varit ledningen för Nyåkers pepparkakor som vid flera tillfällen haft problem på grund av dålig skytning. Långtradarchaufförer på väg till pepparkaksindustrin har helt enkelt inte hittat igen Nyåker utan irrat vida omkring i länet.

Auktion

Auktion i Nyåker

Lördagen den 10 september kl 10.00 i dödsboet efter Erik Arvid Hellqvist.

Ur varulagret ett flertal stora inramade reproduktioner, ljusstakar, prydnadsföremål, fiskdrag, leksaker m m.

Bänkspis "ny" kylskåp, väggklocka, värmelast, takarmatur, lysrör, liten pinnsoffa, skrivbord, stolar, kista m m. VW-buss (skrot).

TENS-KURIREN torsdagen 8 september 1977

5

NORDMALING (VK)

Ett ökat samarbete bör ske mellan förskolan, ungdomsgården och grundskolan anser skolstyrelsens arbetsutskott i Nordmaling. De olika nämnderna bör utreda frågan. Från skolstyrelsens sida föreslås att skolpsykologens verksamhet utökas till att omfatta även förskolan.

Vidare vill man att talpedagogens arbetsområde skall utsträckas att gälla även förskolan. Slutligen planerar man skolvårdinverksamhet i den nya ungdomsgården. Medel för den här verksamheten har man för avsikt att budgetera i 1978 års stat.

Ändrade skoltider vill föräldraföreningen i Hörnsjö ha. Man vill att skoldagen skall börja kl. 08.30 i stället för som nu 08.00. Skolstyrelsens arbetsutskott har avvisat Hörnsjö-föräldrarnas begäran, eftersom

8/9-77 "Öka samarbetet mellan skolorna"

man menar att en ändring av skoltiderna gör det mycket svårt att lösa såväl personal- som skjutfrågorna.

Aulan

Jehovas vittnen i Nordmaling-Hörnefors har ansökt om att få använda centralskolans aula som möteslokal, under den tid när man bygger upp Rikets sal i Levar. Som bekant förstördes deras nybyggda lokal, som invigdes i mars detta år, vid en häftig brand natten till den 18 augusti i år. Skolstyrelsens arbetsutskott har beslutat bifalla framställningen. Rikets sal beräknas vara återuppbyggd i slutet av februari 1978 enligt uppgifter som inhämtats av skolstyrelsens au.

Inför den mörkerkampanj som

planeras vid skolans trafikundervisning i höst beslutar arbetsutskottet att köpa in reflexmaterial, som kommer att delas ut bland låg- och mellanstadieets elever.

Åsbergs radios anbud om årsservice på skolans AV-material för en summa om ca. 10.000 kronor exkl moms antogs.

Information

Information till de fackliga representanterna inom skolans förvaltningsområde kommer att lämnas varannan tisdag kl. 08.30 har arbetsutskottet meddelat.

P A SUNDBOM

Nordmaling

10/9-77 Ny damfrisering i Levar

Måndagen den 19 september startar jag på allvar med min salong på Vallvägen 16 i Levar.

ÖPPETTIDER: Måndagar, tisdagar och fredagar 09.00-17.00. Onsdagar 15.00-19.00. Lördagar 09.00-12.00. Torsdagar stängt

Välkomna

Irène Liljeblads damfrisering

Tel Nordmaling 111 17

OBS: Bortrest på kurs 13-16 september

13/9-77
Vår kära

Hulda Johansson

* 25/6 1887 † 9/9 1977

har stilla insomnat i tron på sin Frälsare, sörjd och saknad av oss, övrig släkt och vänner.

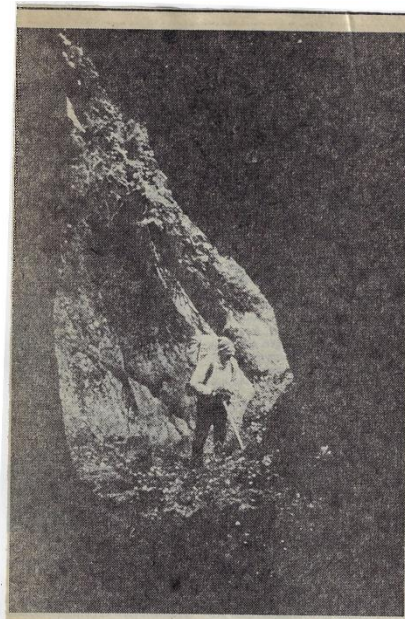
Nordmaling 12 september 1977

Elna

Syskonbarn
Svägerska

O Gud, all sannings källa
Jag tror ditt löftesord.
Vad du har sagt skall gälla,
I himmel och på jord.
Åkalla mig i nöden,
Så får du hjälp av mig.
Ja, Herre intill döden,
Vill jag åkalla dig.

Jordfästning äger rum i Nordmalings gravkapell lördag 17 september kl 11.00. De, som med sin närvaro önskar hedra den bortgångnas minne inbjudes till församlingsgården efter jordfästningen. I stället för blommor - tänk på missionen.

Det finns ungefär 200 kända grottor i Västerbottens län. De allra flesta ligger i fjälltrakterna, men det finns också en hel del i kustlandet.

Eftersom grottor är populära och spännande utflyktsmål, har länsstyrelsen i Västerbotten avsatt fyra grottorika områden som naturreservat.

Rabbe Sjöberg är ordförande i Sveriges Speleologförbund, grottforskare alltså. Han skriver här om de två reservaten som finns inom Nordmalings kommun, Lidbergsgrotterna och Storrisbergsgrotterna.

Alla grotterna i Lidbergsgrotternas område har en harmonisk oval form.

Tjuv-Antes grotta — en av de största vid norrlandskusten

När jag 1965 flyttade till Nordmaling var totalt fyra grottor kända i hela länet. En av dessa var Tjuv-Antes grotta i Storrisberget som var medtagen i en naturskyddsutredning från år 1920. Det visade sig dock att denna grotta då var så gott som bortglömd i bygden. Efter åtskilligt klättrande och letande i Storrisbergets branter upptäckte jag den ena grottan efter den andra och till slut även Tjuv-Antes grotta.

Sökandet efter denna stora grotta hade visat att det fanns mer än en grotta i berget, varför skulle det då ej finnas grottor även i andra berg i trakten? Av Ingrid Tavelin i Lögdeå fick jag tips om grottor i Lidberget på Åvafället och någon annan bidrog med tips om grottor i Sivarhalla och Sprickberget. Med åren blev grottelandet till ett rent inventeringsarbete och nu har det visat sig att Nordmalings södra delar bildar den nordliga höjdpunkten i ett grottområde som sträcker sig efter kusten från Härnösand upp till Umeå.

Vackraste grotterna

Grotterna i Nordmaling är kanske inte de största i detta vidsträckt område. De är dock tveklöst de vackraste utformade och de som bäst lämpar sig att visa upp. På dessa grunder ansökte jag hösten 1972 hos länsstyrelsen om naturskydd för två grottområden. Nordmalings kommun visade tidigt sitt intresse speciellt för Tjuv-Antes grotta och 1971 anlades med hjälp av statsbidrag en stig med viloplåtar upp till grottan. Ett större skogsuttag förstörde tyvärr våren 1973 denna stig, vilket lett till att vandrigen upp till grottan idvis varit rätt bökig. Samma var besiktigades grotterna i Lidberget av byrådiren. Per-Erik Persson från länsstyrelsens naturvårdsenhet och så började de statliga kvarnarna att mala. Lyckligtvis visade det sig att fredningsärendet gick raka vägen genom berörda instanser och den 16 sept. 1975 beslöts länsstyrelsen i Västerbottens län att bilda naturreservaten "Storrisbergsgrotterna" och "Lidbergsgrotterna".

Kraftiga klyfter

Storrisbergets berggrund består enligt den geologiska kartan av grovporfyrisk till jämnkornig revsandsgranit. Berget uppvisar en kraftig förkylfning vinkelrätt mot branterna. Endast i ett fåtal fall förekommer förkylfning parallell med bergsidan.

Bergets sydvästbrant visar utpräglade tecken på att ha formats

av en förstida Lögdesjö eller dess istida isälvmotsvarighet. Dessa tecken är allvårdens utpräglade U-form och de maktiga sedimenter som finns på dalsidorna t.ex. vid Hyngehöle. Den branta sydostsidan är resultatet av strandslipning (abrasion) vid Ancylussjöns och Littorinahavets stränder.

De högsta delarna av berget inom reservatet började sticka upp ur havet som små öar för ca 8000 år sedan. Tiden som kustberg varade under ca 3000 år och det är under denna tid som grotterna fått sin slutliga utformning.

Upp på bergsplatån finns ett par mycket välbevarade fält av svallmorin-klipperstensått, som utvisar gamla stränder. Dessa ligger på 130-140 m nivån och två av dem ligger inom reservatet.

Inom naturreservatet "Storrisbergsgrotterna" förekommer sex grottolokaler med totalt 11 grottor och strax utanför reservatsgränsen finns ytterligare ett par grottor. Med utgångspunkt från reservatskartan följer här en kort beskrivning av de olika grotterna.

1. Henrik Munthes grotta. Grottan är uppkallad efter statsgeologen dr. Henrik Munthe som 1920 besökte berget. När han skulle bese Tjuv-Antes grotta är det troligt att han i stället blev visad denna grotta. Ett foto i hans naturskyddsutredning "Strandgrottor" och måttuppgifterna i den tyder på detta. Viss rasrisk finns i grottans inre del så var försiktig vid besök. Grottans längd är 8 m med en 20 m lång yttre skrevna.

2. Nischgrotterna. Fem låga grottor i en bergsficka, vilken troligtvis bildats genom glacial plockning.

3. Två sprickgrottor. Tränga relativt låga grottor inuti i smala skrevor i bergsbranten.

4 o 5. Tjuv-Antes grotta med förgrotter. Tjuv-Antes grotta är med sin totallängd på 50 m en av de allra största sprickgrotterna efter norrlandskusten. Grottan är utrypen för en s k sprickgrotta. Den har bildats genom att ett enormt klippparti brutit loss från berget genom en NO-SV spricka, denna har mött en SO-NV sprickbildning, varvid berget SO om klippan sjunkit ned. Grottan har bildats vid denna nivå-sänkning. I grottans yttre delar har frostvittring sedan höjt taket och det lossvittrade berget bildar nu ett 7 m tjockt fyllnadslager. Detta lager bildar nu grottans stegförsedda stup.

Vacker slipning

Innanför stupet är väggarna vackert släpade, vilket tyder på en utsvärning under kraftigt vattentryck. Även blocken på grottans botten är rundslipade. Det är troligen Ancylussjöns bränningar som åstadkommit detta för ca 7000 år sedan. Grottan har fått sitt namn efter Tjuv-Ante, en kolaron från Storfall, vars rätta namn var Anders Andersson, som sägs ha använt grottan som tillflyktsort under första hälften av 1800-talet.

Om Du tänkt besöka grottan så glöm ej att ta med en ordentlig ficklampa. Inne i grottan helt mörkt.

6. Grytgrottan, är en mindre grotta bildad av ett stora block lagt sig över en klyfta.

Hösten 1976 iordningställdes reservatet av skogsvårdsstyrelsen genom att en ny stig markerats från Norrforsvägen upp till grottan, som försetts med nya stegar. En stig har även anlagts upp till en utsiktsplats med fasta bänkar och bord. Denna stig passerar genom en mycket vacker klyfta med vilda bergsformer.

Lidbergets berggrund består enligt den geologiska kartan av Revsandsgranit med rester av skiffer

och grejs samt diabasgångar. I reservatets södra delar förekommer grävackor, som är en sedimentär bergart. Bergsbranten är kraftigt förkylad. I samband med dessa klyfter förekommer de ovan nämnda diabasgångarna. Området är mycket påverkat av den istida erosionen (nednötningen) och därefter av Ancylussjöns och Littorinahavets bränningar. Dessa har på olika nivåer nått ut de hela och halva jättegrytor, stempelare och strandnischen som är mycket vanliga inom reservatet. Nedanför grotterna syns tydligt det klipperstensfält som troligtvis utgör Littorinahavets forntida strand.

Nya grottynd

Medan förslaget om ett naturreservat hösten 1975 var ute på remiss gjorde jag ett besök på Lidberget. Skum till sägandes hade tidigare besök inkränt sig till de nordvästra delarna av berget och till de tre grottor som jag undersökte redan sommaren 1967. Vid detta återbesök skulle vi undersöka de större sprickor som tagits med på den karta som bifogades remissförslaget. Detta besök blev en verklig lyckträff då antalet grottor nu fyrdubblades. Och det bästa av allt - de mest intressanta grotterna visade sig ligga inom det nya området. Reservatets geovetenskapliga värde hade under beslutsförloppet mer än fördubblats!

Alla de största grotterna passeras av den av Skogsvårdsstyrelsen bestämt 1976 anlagda stigen. Våren 1977 kommer informationsskyltar att sättas upp. Grotterna är alla vackra rundslipade sprickgrottor, flera av dem ligger långt in i låga väckert rundslipade, vida skrevor s k Strandnischen. Grottans längd varierar från 10 upp till 20 m och de kräver ingen speciell utrustning för att få sina hemligheter avslöjade. En kraftig ficklampa är dock alltid användbar när man skall titta på grottor.

Mitt på reservatet leder en äldre stig upp för bergsbranten fram till en gammal skidstuga. Upp på bergsplatån strax söder om stigen finns rester av vad som tycks ha varit en världskase. En träskylt på en knottig tall strax intill visar året 1921. Om det varit en världskase är läget perfekt då man har fått sikt från Degernäs-färdens yttre delar söder om länsgränsen upp till farvattnen kring Järns udd. Jag har förgäves försökt få några upplysningar om detta kulminationsmärke, känner möjligen någon av VK:s läsare till historien bakom detta? Om ni gör det så är jag tacksam för alla upplysningar. Varför inte använda Bells forträffliga uppföring telefonen, numret är 090/326 72.

Storrisbergsgrotterna och Lidbergsgrotterna har gemensamma skyddsföreskrifter. Inom reservaten är det inte tillåtet att

- göra upp eld.
- framföra motordrivet fordon, gällar även vintertid.
- bryta kvistar, falla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
- förstöra eller skada fast naturföremål eller yttbildning.

RABBE SJÖBERG

Ortsrubrik

Nordmaling

Läg. 3 rum o kök

uth. 1 okt. Sv. i "E.A." VK Nordmaling.

Högstadiepjäs om utnyttjande

NORDMALING (VK)

– Vårt mål när vi började med den här pjäsen var att få spela den för högstadiets elever, säger Urban Wrethagen, en av medlemmarna i fria gruppen "Svea strängämne" som på måndagen hade länspremiär med sin pjäs "Klöver och timotej" i Nordmaling. Ja, riktig premiär var det egentligen inte i Nordmaling, den hade man redan hunnit med i Vindeln på förmiddagen. Gruppen har skrivit hela pjäsen själv och för regin svarar Johan Sundberg, som dock inte är med på själva turnén, även om han tillhörde gruppens grundare.

Föreställningen, som enligt medlemmarna i gruppen närmast är att betrakta som ett stycke rock-teater, handlar om den unga flickan Lena, spelad av Christina Skog. Pjäsen berättar om hur hon kommer i kontakt med en fotofirma och hur hon sedan avänds kommersiellt för att till sist med ett brev avpolletteras när hon inte längre är gångbar och

fräsch och firman vill ha ett nytt ansikte i stället.

– Det handlar om utnyttjandet av människor, om vår inställning till pengar, men även om allmängiltiga värderingar, påpekar Mireille Siegbahn, en av ursprungsmedlemmarna i Svea Strängämne.

– Medelåldern i gänget är låg. Den yngsta är 21 och den äldsta 27 år. I två år har man spelat tillsammans, det senaste året som proffs. Man började i Stockholm och spelade främst på ungdomsgårdar. Så småningom kom gänget i kontakt med Rikskonserter och började spela på högstadietimmer i olika stockholmsskolor.

– Det finns inte så många pjäser för högstadieleverna, därför ville vi satsa just på dem, konstaterar Urban Wrethagen.

Västerbotten är det första län som besöks utanför Stockholm och på måndagen inleddes besöket i Vindeln och sedan fick Nordmalings

I Svea strängämne, som på tisdagen hade länspremiär med sin egen pjäs "Klöver och timotej", ingår fr v Urban Wrethagen, Mireille Siegbahn, Christina Skog, Leif Hultquist, Verner Lindström och Peter "PJ" Jägerholt samt (sittande i mitten) Bo Nilsson. Regissören Johan Sundberg som varit medförfattare är inte med på turnén.

högstadiese pjäsen. På tisdagen besöker gruppen Åsele varefter man fortsätter till Dorotea och Vilhelmina. I norra länsdelen ger man ett dussintal föreställningar i Skellefteå kommun och totalt omfattar vistelsen i länet ett tjugotal föreställningar. Till våren kommer med största sannolikhet "Klöver och Timotej" att visas i Småland.

Rock-teatern genomfördes med påfallande inlevelse och spelglädje av "Svea Strängämnes" medlemmar och den gick syn- och hörbarligen hem hos de unga åhörarna. Sporthallens akustik är dock inte den mest lämpliga för musikteatern varför det stundtals var svårt att uppfatta replikerna.

P A SUNDBOM

Ekonomisk katastrof för länets jordbrukare

Bara halv normalskörd

NORDMALING (VK)
För många enskilda lantbrukare är det säkert något av en ekonomisk katastrof och för länet som helhet ett hårt slag, anser agronom Ingvar Friberg vid lantbruksnämnden, om de skador som frosten orsakat på länets spannmålsodlingar. Skadorna uppskattas till 20-30 miljoner kronor.

Västerbottens jordbrukare har i år ca 35.000 hektar vårsäd. Att så ett hektar korn beräknas med körning, gödsel, utsäde m m kosta cirka tusen kronor.

– För några veckor sedan kalkylerade vi med cirka två tredjedels skörd. Nu kanske det bara blir något över halv normalskörd, och än vet vi inget om skördeutfallet. Det är knappt några tröskor som kommit i gång och där man tröskat har man fått in säd med mycket hög vattenhalt – upp mot 50 procent.

– Efter de här frostnätterna mögna vare sig korn eller havre mera, men det är ju värdefullt att lantbrukarna får igen det som är, även om det är lätta kärnor i axen, anser agronom Friberg.

Att tvingas bärga fruset korn är inget nytt för Norrland. 1964 var ett mycket besvärligt år och nu räknar man med att -77 kan bli någonting liknande.

Besvärligt

Fruset korn är besvärligt att tröska och svårtorkat – i vissa fall mycket svårtorkat med de nu så vanliga kalluftorkarna.

Många fält är dåliga och ojämna. Den kyliga, fuktiga våren medverkade till dålig start. Frosten natten mot den 20 augusti orsakade skador på många håll och där säden då ännu stod grön finns det säkert inte mycket att skörda – i vart fall i frostlänta lägen.

Täcker inte

– Jordbrukarna får hoppas på skördeskadeförsäkringen, men tyvärr täcker den normalt inte på långa vägar förlusten för de jordbrukare som mist hela sin skörd. Försäkringen ger bara ersättning efter medelutfallet och dessutom är det 15 procents självrisk.

Förra veckan diskuterade vi tjänstemän från lantbruksnämnden, hushållningssällskapet och Statistiska centralbyrån tillsammans med representanter för LRF vad som möjligen går att göra. Önskemål framfördes då att vi i år liksom vid regnskadeåret 1974 – då stora arealer inte kunde bärgas – ska låta de jordbrukare som fått sin skörd helt förstörd få rapportera in totalförlust.

Denna fråga skall i dag, tisdag, diskuteras av skördestatistiska nämnden och representanter för jordbrukets organisationer, omtalar agronom Friberg.

• I länet som helhet räknar man bara med halv skörd efter de senaste frostnätterna, men hemmansägare Enar Magnusson, Levar är optimist. – Jag tror inte det frusit här. I varje fall kan man inte känna någon extra söt smak, säger han stående i ett åttatunnland stort fält med Birgitta-korn, sått 28 maj.

Försiktig utfodring

Nätterna mot söndagen och måndagen drabbades i stort sett hela länet av frost. Därför kan man med sannolikhet säga att det allra mesta av utestående korn och havre frostskadats. Även på välnatade fält torde kärnorna ha skadats. I vart fall har grobarheten nedsatts. Grodden i kärnorna är känslig.

Däremot har undersökningar av frostsakat korn visat att kalorihalten inte påverkas. Skälprocenten kan dock bli större i och med att mognaden avbryts. Vid utfodring med frostsakat korn bör man vara försiktig och extra försiktig med grisar. Det har visat sig att störningar i grisarnas ämnesomsättning kan inträffa om säden ej är färdigmatad.

Även potatisen

För potatisodlarna har frosten slagit ojämnt. Där det frös redan 20 augusti finns inte mycket att bärga. I de stora potatisdistrikten finns många fält som ger god skörd och genomsnittet av potatisskörden beräknas till ca 2/3 av normalskörd.

– Jag var ute på min egen kolonilott på söndagsmorgonen och då hade jålen trängt ner ca 2 cm. Viss risk finns att en del potatisar kan ha blivit frostnupna om man inte har kupat bra, säger agronom Friberg.

ANDERS
ÅSTRÖM

• Elkea och Peter Tångeberg, konservatorer från Uppsala, har bemålade träskulpturer som specialitet. Just nu arbetar de med den ena av Länsmuseets två galjonsfigurer. Det är inte helt omöjligt att denna en gång suttit på det vrak som sportdykarna nu hittat vid Levarflasen.

NORDMALING (VK)
Det är knappast troligt att den galjonsfigur som hittats i Levar och nu håller på att konserveras på läns-museet härrör från det vrak som sportdykare från Rundvik funnit utanför Levarflasen. F. styrman-nen, 81-åriga Adolf Öberg, Levar, minns att galjons-bilden på sin tid togs hem av hans far lotsen Jonas Öberg.

Han hade funnit bilden ute vid Järnäs – möjligen bärgat galjonsbilden från någon strandad skuta.

– Jag var väl en 5-6 år då. Pappa ställde upp den här på gården, men min mor gillade inte "belälet".

Så kom bilden till granngården och blev stående i en bod till 1966. När hemmansägare Lennart Jacobson då skulle städa upp i boden kom bilden fram och han sände då galjonsbilden till länsmuseum.

– Jag minns mycket väl den skuta som ligger som vrak utanför Flasen, berättar Adolf Öberg. När jag var

ANDERS ÅSTRÖM

därute som liten pojke låg vraket – det var en mindre skonare – i mar-vatten vid strandlinjen.

– Men jag har inget minne av vad den hette, säger han. Möjligen var namnbräderna redan borta. Sen var det väl isen som drog ut skutan.

– Helt klart är dock att inte var det från denna skuta som min far fått galjonsbilden från. Bilden kommer säkert ifrån ett betydligt större skepp, tror Adolf Öberg.

Kvinnofigur

Den aktuella galjonsbilden be-skrives som en ca 140 cm hög kvin-nofigur stående på en snäcks-kals-liknande fot. Figuren kan vara tänkt som en bild av Venus. Den är klädd i lång klänning vars kjol flyger bakåt för vinden. I livet finns in-skurna blommönster, figuren har diadem i pannan och ett långt hår som faller i lockar. I inskrifningarna finns vita och blå färgfragment samt i blommorna gula färgrester.

Bilden som nu är under konser-vering skall finnas uppställd i den fiske- och sjöfartsavdelning som skall invigas i början av nästa år.

Från Johanna Carolina...

Från vilket skepp lotsen Öberg kan ha bärgat galjonsbilden är såle-des okänt. Jonas Öberg, f. 1863, var i tjänst vid Järnäs lotsstation – lot-sarna hade då Storbådan som bas – på 90-talet.

Därför kan man tänka sig att figu-ren kan ha kommit från skonerten Johanna Carolina av Örnsköldsvik

Galjonsfigur från Levar hittades av gammal lots

• Förra styrmannen Adolf Öberg, Levar, minns när hans far kom hem med den galjonsfigur som nu finns på länsmuseum. Kanske den härrör från norska barkskeppet Clodian, som gick under vid Lördagshällan 1895.

som våren 1893 gick på grund vid Brothällan strax utanför Storbådan – förövrigt det grund som även stat-sbrytaren Oden var och provade på den sista mars i år.

Johanna Carolina drev av grund-et och kan ha drivit in i fjärden.

...eller från Clodian

Nu talar storleken på galjonsbil-den, 140 cm, att den mera troligt kommer från ett större skepp och då faller tankarna på det norska barkskeppet Clodian som 1895 gick på Lördagshällan öster om Järnäs och gick under med man och allt. Liken av två sjömän drev i land och finns begravda på gamla kyrkogår-

den i Nordmaling.

Kunde det möjligen vara för att sjömannens andar skulle komma och ta igen sin galjonsbild som lots-hustrun Karin ville ha bort "belä-tet"?

På en gravsten på gamla kyrko-gården i Nordmaling står följande: – Sjökaptenen Olaus Christoffer-sen och sjömannen C.L.Jacobsen Fredrikstad omkomna vid Clodians grundstötning 12.9.1895.

VK hade häromåret ett reportage om Clodians grundstötning i sam-band med att några umeådykare funnit rester av henne vid Lördaga-hällan. I det sammanhanget presen-terades också en bild av fartyget.

"Hoppas gubbarna tar sitt förnuft till fånga"

RUNDVIK (VK)

– Hoppas att aktionen ger ett gott resultat så att gubbarna i Norrmejeriers styrelse tar sitt förnuft till fånga och ändrar måndagens beslut.

Det säger Margareta Gustavsson, ordförande i Rundviks socialdemokratiska kvinnoklubb, som dragit igång en namnsamling för att övertyga Norrmejeriers styrelse om att konsumentmotståndet mot Brik är kompakt.

– Om inte det här ger resultat får vi väl bojkotta mjölkinköpen, menar Margareta.

Det var vid ett möte med Rundviks SDDK på måndagskvällen som man beslöt att starta en namnsamling för Pure Pak. På tisdagen var de första listorna igång och de fullteknades snabbt. Under onsdagen hörde folk av sig från Bjurholm, Holmsund, Hörnefors och Vindeln samt Nordmaling och Umeå för att få fler namnlistor.

"Kontakta mig"

– Jag hoppas att alla som anser att Norrmejeriers beslut var felaktigt ställer upp och skriver på vårt upprop, säger Margareta. Kontakta mej så ska jag sända listor.

– Ifall inte listinsamlingen ger resultat och tas på allvar får vi över-

våga att bojkotta mjölken.

– Jag förstår att det kan vara svårt speciellt i familjer med småbarn, men de kan kanske nöja sig med att köpa så litet mjölk som möjligt. Nu sägs visserligen invägningen vara som högst i april/maj, men en bojkott kan säkerligen bli kännbar även så här års, menar Margareta.

Mjölk köpt i

Pure Pak billigast

– Jag är också rädd för att Brik, om ett par år, när man är ensamman på marknaden här uppe kan utnyttja sin monopolställning och då diktera villkor och priser. Då kanske de tar igen vad de nu eventuellt för-

Telefonen hemma hos Margareta Gustafsson fick gå varm på onsdagen. Många var de som hörde av sig för att stödja namnsamlingen.

lorar på ett lägre förpackningspris.

– För övrigt är prisfrågan lite märklig, påpekar Margareta Gustavsson, i Skellefteå (Domus) tar man 1:78, i Övik (Domus) 1:77 och i Umeå (Domus) 1:74. Och i Umeå har vi än så länge Pure Pak medan de andra orterna har Brik.

– Så inte verkar Brik vara direkt billigare för konsumenterna.

– Det kan väl ändå inte vara så att det är bara producenten som skall tjäna på ett förpackningsbyte, tycker Margareta, som har för avsikt att sända en kopia av alla namnlistorna till KO.

"Jätteroligt"

– Det har varit jätteroligt att jobba

med insamlingen. Folk har redan hört av sig från många håll. Har talar med de blindas förening och där ska man diskutera förpackningarna på onsdagskvällen.

Arbetskamrater, vänner och bekanta frågar mej, om listan. Många har tagit listor med sig för att låta dem cirkulera på sina arbetsplatser.

– Så jag tror på en stor uppslutning, tvärs igenom alla politiska partier och grupperingar, slutar Margareta Gustavsson.

Så här lyder uppropet:

"Vi konsumenter kräver att få behålla Pure Pak. Det är vi konsumenter som dagligen skall använda

förpackningen, därför vill vi vara med och bestämma vad vi vill ha.

Pure Pak är lättast att hantera för handikappade, barnfamiljer m.m., den är mera hygienisk. Pure Pak går dessutom att tillsluta och kan även användas som frysembalage.

Den kostnadsökning på 05 öre per liter som Norrmejerier hänvisar till kan vi konsumenter acceptera för att få behålla Pure Pak.

Prisexempel på mjölk: Skellefteå (Domus) 1:78 lit. (Brik), Övik (Domus) 1:77 lit. (Brik), Umeå (Domus) 1:74 lit. (Pure Pak).

Du som vill ha kvar Pure Pak, stöd aktionen med ditt namn.

Dykare fann skuta från 1700-talet

NORDMALING (VK)

Vem kunde ana att på 4-5 meters djup ca 20 meter från den idylliska lilla ön Levar Flasen i Nordmalingsfjärden ligger ett förhållandevis välbevarat vrak av en skuta. Medlemmarna i Rundviks sportdykar-klubb gjorde på lördagen upptäckten. Vraket har för-
lorat överbyggnad och tycks ha delat sig isittid men på ena sidan står bordläggningen ca 1,5 meter över botten. Spanten står tät och borden är fastnaglade med träpluggar. Någon riktig uppmätning har inte gjorts men det tycks inte röra sig om något större skepp. Uppskattningsvis 20-30 meter långt. Master och bråte ligger vid sidan av braket.

Vi hade rätt god sikt och kunde tydligt se bl a ankarspelets konstruktion, berättar Holger Öhlund, Lögdeå, en av de tio sportdykarna. Spelet är ca 3,5 meter långt och med tydliga hål för hävstångarna. Vraket är således före gångselets tid. Klubben har varit i kontakt med Christer Westerdahl, Stockholm. Han forskar för sjöhistoriska museets räkning och har bl a hållit på med vrakinventering efter norr-landskusten.

Han menar att om skuten varit försedd med spel av denna konst-

ruktion - skeppet Vasa t ex har tre liknande spel - kan sportdykarna ha funnit en verklig raritet.

Skeppsvarv

Nu ligger vraket endast ett 20-tal meter utanför det som anses ha varit utrustningskajen vid Skeppsholms varv. Ute på den lilla ön har nämligen funnits skeppsvarv i över 150 år. Där har byggts större och mindre fartyg från 1729 till 1881.

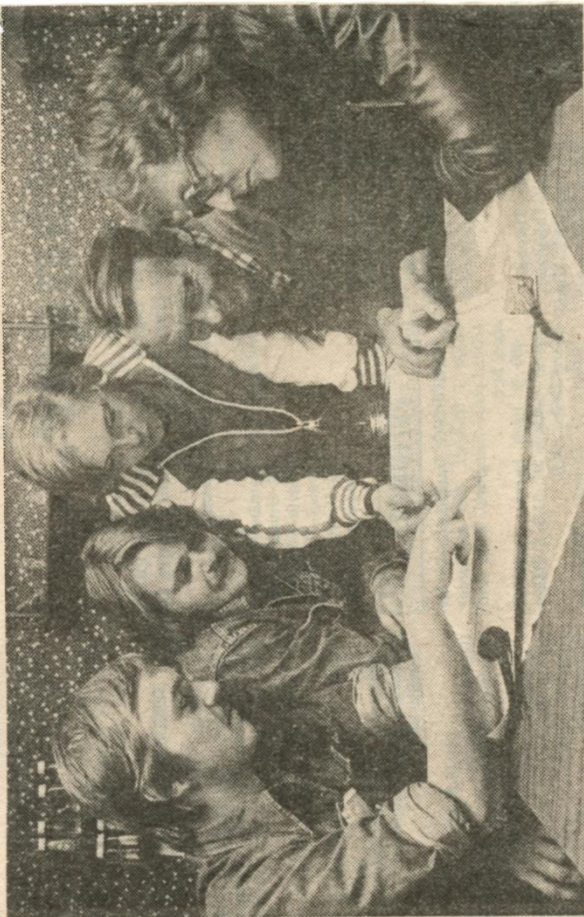
Det först kända namngivna fartyget är "Sophia Ulrika" som sjösattes 1785. Minst dussintalet större fartyg byggdes vid varvet. De senast kända är "Aurora", "Ärlan" och så slutligen "Axel Westfeldt" som gick ut på sin jungfruresa 1881.

Under varvsepoken kan någon haverist ha blivit inbogerad till varvet och sen sjunkit och att man ej funnit det lönsamt att försöka med bärgning.

Enligt redaktör Kurt Boberg, Umeå, som forskat mycket i norr-ländsk sjöfartshistoria lär en i Mar-vatten liggande haverist ha blivit in-dragen till varvet. Vad det sen blev av haveristen är ej känt - är den det nu hittade vraket?

Om det s k spel som vraket enligt dykarna är utrustad med säger re-daktör Boberg att sjöhistorikern Carl-Ola Cederlund vid sjöhistoris-ka museet berättat att många mind-re segelfartyg var försedda med denna typ av spel i flera hundra år och att den typen av spel fanns kvar i bruk ända in till i slutet av 1800-ta-let då gångspelen tog över.

Ett liknande spel hittades föröv-rigt förre året i ett skeppsvrak vid Stor Kas vid Silvikens i Täftefjärde. Detta spel finns nu på länsmuseet.

Halva Rundviks sportdykargång samlade runt ett sjökort och diskuterande lörda-gens fynd - som kan vara en raritet. Från vänster Per-Olof Boberg, Sven-Erik Granberg, Kent-Ake Boberg, Holger Öhlund och Ulf Björklund.

I vart fall torde vraket vid Levar-flasen bli föremål för undersökning av experter. Sikten är tidvis god och där bör det gå bra att undervattens-fotografera. Klart är även att vraket kommer att undersökas mera av dykarklubbens medlemmar. Det är ju det första ej kända vrak man hit-tat.

- Det var bara en tillfällighet att vi kom att fara dit ut, berättar Holger Öhlund. Han är den som hållit på med sportdykning längst inom klubben.

- Meningen var att vi skulle göra en tur ut mot Dygnlasset längre ut i Nordmalingsfjärden. Där skall fin-nas två vrak. Skonerten "Jehu" av Roslagen som gick på och sjönk 1 juli 1885 och tremastskonaren "An-na Berta" som grundstötte och sjönk 1919.

- Nu blev det för blåsigt för att vara därute och då kom vi på att vi stället skulle prova på och dyka ut-anför det forna skeppsvraket och det visade sig vara en intressant plats.

Där finns massor med intressanta saker. Ett 25-tal meter från vraket hittade jag t ex en "Jungfru". Den är illa lard av åren i vattnet men dock ett minne.

Jungfru har som bekant olika be-tydelser. På sjöspråk är det - en rund skiva av starkt träslag, försedd med urslönning (knap) i periferien och 3 eller flera hål tvärs igenom för fästande av vant, barduner o dyl till reling eller däck, varvid talprep dra-ges genom hålen.

ANDERS ÅSTRÖM

Nordmaling

Nordmalings kommun

Kommunalt förtroendevalda i Nordmalings kommun som önskar delta i kommunalkurs å Medlefors folkhögskola med tema "Skolans roll i samhället" under tiden 14-16 november 1977, har att inlämna ansökan härmed senast 30 september 1977 till kommunstyrelsen under adress: Kommunkontoret, 910 01 NORDMALING.
Kommunstyrelsen

Vid POSTEN i Nordmaling

uppstod måndagen den 12 september en KASSABRIST på 982 kronor.

Vi ber de kunder som då besökte postkontoret kontrollera, att de inte fått för mycket utbetalt eller återfått anvisning, check eller annan betalningshandling.

Kassören är skyldig att ersätta bristen med egna medel.

Upplysningar tas tacksamt emot på telefon 0930/100 33.

Stationsmästaren

Auktion i Rundvik

Dödsboet efter Helge Åberg, Trädgårdsvägen 14, Rundviks-verken, försäljer genom offentlig auktion allt lösöre såsom möbler, husgeråd, vävstol, tvättmaskin och frysbox m.m.

Lördagen d 17 sept. 1977 med börjar, kl 10.00.

Kustbevakare såg oljesaneringsnytt

NORDMALING (VK)

Det nyaste i kustbevakningens metoder för oljebekämpning och oljesanering demonstrerades vid en träff mellan den finländska och svenska norra kustbevakningsregionen i Nordmaling på torsdagen.

Svenska och finska kustbevakare träffas ett par gånger årligen för kamratliga tävlingar men även för utbyte av erfarenheter och för att delge varandra nyheter inom respektive arbetsområden.

Programmet i Nordmaling inledades med skytte i Rundvik följt av precisionsskjutning. Därefter kom den inledningsvis nämnda demonstrationen varefter dagen avslutades med terränglöpning.

En 70 meter lång oljetrål, tilldrog sig berättigt uppmärksamhet.

Det här är den enda oljeträlen från Öregrund och nordvärt, berättar kustbevakningsinspektör Eric Brinnen, Sundsvall, tidigare verksam i Umeå. Den dras i V-form av två båtar omkring oljetsläppet. Oljan samlas då i trälens botten. Där finns fyra påsar om vardera 5 meter som samlar upp oljan. De här sektionerna kan sedan tas upp och ersättas med nya utan att man behöver lyfta själva oljeträlen ur vattnet.

120.000 kronor kostar trälen och hoppackad transporteras den lätt på en pickup eller liknande lätt lastbil.

En annan nyhet som visades var en oljeskimmer, dvs en apparat som används för att ta upp olja från vattnet. Nyheten med den skimmer som visades på torsdagen är att den genom sin lätthet, väger endast cirka 50 kilo, kan transporteras på vanliga båtar till en utsläppsplats.

Vid användning av en skimmer samlar man hop oljan med hjälp av länssor. Kustbevakningen har huvudsakligen den nordmalingstillverkade Expandi-länssor på sitt program. När oljan väl är hopsamlad och länssorna förankrade sätts skimmern ner. I gynnsamma väderleksförhållanden klarar den att ta upp cirka tio kubikmeter olja per

• En skimmer som suger upp den hopsamlade oljan ur vattnet demonstrerades. Det nya med den här skimmern är dess ringa vikt, endast 50 kilo. Därmed är den lätt att transportera.

timme. Den uppsamlade oljan tar man i flytcontainers som kan placeras på fartygens akterdäck.

Vid demonstrationen deltog ett 20-tal man från finska kustbevak-

ningen och 30-talet från svenska sidan. På plats fanns även brandcheferna i Nordmaling respektive Rundvik, Sune Westman och Olof Wegerdahl.

P.A. SUNDBOM

Nyaste kustbevakaren besökte Nordmaling

16/9-77

NORDMALING (VK)

Kustbevakningsflottans senaste nytillskott, TV 277, stationerad i Örnsköldsvik besökte på torsdagen Nordmaling i samband med de finsk-svenska kustbevakningsövningarna. Fartyget, som levererades från Lunde varv så sent som den 8 september, kom till hemmahamnen Övik på onsdagen och gjorde då sin jungfruresa upp mot Nordmaling.

Den nya bevakaren av våra kuster är av samma typ som de hittillsvarande men är av en förbättrad och något större version. Huvudort blir som nämnts kustposteringen i Övik.

Skrovet är byggt i helsvetsad lättmetall och har en längd om 19,15 meter, bredd om 4,2 meter och med 2 st 350 hästars Volvo Penta-maskiner har hon en marschfart på 20 knop.

För att minska störande ljud har maskinrummet bullerisolerats och motorerna med propellertrycklager är elastiskt uppställda. För besättningen finns två enmans- och en tvåmanshytt samt toaletterum med dusch.

Det nya bevakningsfartyget ersätter en gammal trotjänare, TV 220, som är 23 år gammal – Det kommer att bli idealiskt för bevakning av nya fiskegränsen, tror kusttullmästare

Hadar Wallmark.

För att minska utsläppen av förorenat vatten finns ombord en sanitetstank i rostfritt stål som rymmer cirka 410 liter, i anslutning till toaletterummet. TV 277, som är ett bygge i miljonklassen, är det första fartyget i sin typ som levererats av Lunde Varv. Ytterligare en kustbevakare av typen är under byggnad vid varvet. Tidigare har svenska kustbevakningen fyra sådana här fartyg. Största fördelen med den nya båten är att den har sådan stor aktionsradie. Tre-fyra dagar i sträck kan man ligga ute utan några problem.

P.A. SUNDBOM

• Nya TV 277 vid kajen i Nordmaling.

TORGRONDEN

16/9-77
NU LYSER skogens röda guld mot torgkunderna. Elva kronor kilot får man betala för lingonen, men då är de också handrensade. Åkerbär, hallon och jordgubbar är nu ett minne blott, så den som inte redan försett sig har missat årets chans. Det gäller så att säga att se om sitt hus i tid.

Svenska äpplen och plommon kostar mellan fem och nio kronor per kilo.

KÅL finns av skilda slag. Grönkålen, en stor kvist, som räcker till en soppa för hela familjen, kostar fem kronor.

VITKÅLEN, den viktigaste av alla kålsorter, lider tyvärr fortfarande av sitt dåliga rykte från det förgångna. Många har svårt att glömma den dåliga lukten i trappuppgångar från sin barndom. Vitkålen har förbättrats betydligt på senare år och man kan väl säga att den smakar mycket bättre nu, när den smakar mindre, och är väl värd sitt pris, 3:- kilot.

BROCCOLI-fantasten får skynda sig, för det finns risk att det kalla vädret "tar kål" på en del. 15 kronor kilot kostar den, men säsongen brukar ta slut efter den första hårda frosten.

KANTARELL-tillgången blev väl inte som vi väntat, men en och annan kartong skymtar bland de svarta vinbären och höstens prunkande blommor. En liter kantareller kostar tio kronor om man hinner få fatt på någon.

SOCKERÄRTORNA har redan frusit bort och salt- och ättiksgurkor börjar stiga i pris.

SVARTA VINBÄR finns fortfarande.

Här kommer dagens prisnoteringar.

Ortens mandel, per kilo	3:25
Ortens vitpotatis, per kilo	2:50
Morötter, per knippe ortens	5:00
Rödbetor, per knippe ortens	5:00
Kålrabbi, per styck ortens	1:50
Majrovor, per knippe ortens	5:00
Vitkål, ortens, per kilo	3:00
Blomkål, per kilo	7:90
Isbergssallad, per kilo	7:50
Vanlig sallad, per huvud	2:90
Savoy-sallad, per huvud	4:00
Tomater ortens, per kilo	12:90
Gurka, per kilo	7:90
Saltgurka, per kilo	9:00
Ättiksgurka, per kilo	9:00
Dill, per kilo	10:00
Paprika grön, per kilo	6:50
Hjortron i mån av tillgång, per kilo	39:50
Svarta vinbär, per liter	7:00
Persilja, per kilo	18:00
Kronärtskockor, per styck	3:75
Färsk lök, per knippe	4:00

FÄRSK FISK kan vi som bekant även inhandla på stadens torg och där finns i dag förutom strömming, sik, gädda m m en av höstens stora delikatesser, nämligen nättling.

NÄTTINGEN är för många finsmakare den bästa av höstens primörer, 2:00 per styck får man betala för den läckerheten.

Smaklig måltid!

CENTA LUDVIGSSON

Mest kvinnor i Vuxenskolan

16/9-77
NORDMALING (VK)

Under verksamhetsåret 76/77 hade Vuxenskolan i Nordmaling 140 slutförda cirklar med sammanlagt 5.302 studietimmar. I cirk-larna deltog 882 personer, varav inte mindre än 645 var kvinnor. Det berättade Vuxenskolas studieorga-nisator Ivan Lindblom, när studieförbundet på onsdagskvällen höll sitt årsmöte på Levar hotell, Nordmaling.

Under det gångna året - kulturå-ret - har man satsat på flera kultur-aktiviteter med lyckat resultat. En utställning av konsthantverk i sam-band med omsorgsstyrelsen och Levar dagcenter rönt stor upp-märksamhet såväl publikt som i massmedia. Den avslutades med en handledarträff där drygt 200 perso-ner deltog.

- Verksamhetsplanen för 77/78 berättade Lindblom att man kom-mer att satsa på det "sociala året". Förståelse - omtanke - gemenskap skall vara teman. Man syftar till en ökad förståelse mellan olika sam-hällsgrupper, exempelvis förstånds-och lyteshandikappade, men även barn och äldre kommer man att satsa på under året. Detta genom cirklar, studiematerial och aktioner av förbundets olika medlemsorgani-sationer.

Den totala budgeten för 77/78 be-räknas omspanna 550-600.000 kro-nor och man har siktat inställt på 5.895 timmars studier.

I styrelsen omvaldes Nils Johans-son som ordförande. Till vice ordfö-rande omvaldes Christer Bäckman och till sekreterare och kassör Ivan Lindblom. Styrelsen i övrigt består av Maj Göstasson, P.A. Sundbom, K.G. Eriksson, Doris Grundström med Margit Lindqvist, Astrid Wes-termark och Rut Eklund som sup-pleanter. Revisorer blev Evert Molin, Herbert Bylund och Sune Lund-ström.

Ordförande under mötesförhand-lingarna var K G Wilhelmsson. En smärre diskussion uppstod om med-lemsavgiften som i en lång följd av år varit 10 kronor. Detta har re-kommenderats från förbundsstäm-man, men nu beslöt man dock i Nordmaling att inför nästa år höja avgiften till 15 kronor. Det är en mycket liten post i den totala eko-nomin - i fjol hade endast 180 kro-nor influtit. Man hoppas nu att med-lemsförbunden skall skärpa sig och verkligen betala in den här lilla av-giften.

Två älgkrocker i Nordmaling

19/7-77
NORDMALING (VK)

Trots älgjakten finns det fortfa-rande älgar kvar i skogarna i södra länsdelen. Under veckohelgen har två älgkrocker, dessbättre med lindriga skador inträffat.

Den första skedde vid 14-tiden på lördagen i Ava efter E 4:an. Där på-kördes en älgkalv. Efter krocker försvann älgan till skogs. Ortsbor spårade den ett tag men kunde inte få syn på den varför man ej vet om den är allvarligt skadad. Man befarar att ett bakben kan ha blivit skadat.

Bilen fick ena lyktan krossad. Inga personskador uppstod.

Den andra olyckan inträffade vid 18-tiden på söndagen i Orrböle, ef-ter vägen Nordmalinga-Nyåker.

Även här älgan försvann ef-ter krocker in i skogen och eftersom mörkret redan kommit bedömdes det lönslost att söka efter älgan som man tror klarade sig utan näm-nvärda skador.

Inte heller vid denna samman-stötning uppstod någon personska-da.

Brand i Lögdeå

19/7-77
LÖGDEÅ (VK)

Nordmalings och Rundviks brandkårer larmades vid 10.30-ti-den på söndagen till en takbrand hos Felix Nyberg i Lögdeå. Där ha-de man på söndagsmorgonen varit i färd med att täta omkring ett eva-kueringsrör uppe på plåttaket till en äldre fastighet. Av värmen från den gasolustrustning som användes har förmodligen undertaket antänts med påföljd att man tvingades till-kalla brandkår. Genom något miss-tag kallades både Nordmalings och Rundviks kårer, något som ej be-hövdes. Branden kunde snabbt be-gränsas, men brandmännen fick säga och hugga upp delar av plåtta-ke omring skorstenen för att komma åt själva brandhärden var-för rätt stora materiella skador upp-stod.

Margareta tar ledigt i kampen för Pure Pak

RUNDVIK (VK)

– Gensvaret på min aktion för att slippa byta mjölkförpackningar har varit enormt, säger Margareta Gustavsson, Rundvik.

– Arbetet med att få ut listor och hinna svara i telefonen samt klara allt administrativt i namninsamlingen har blivit så betungande att jag måste ta tjänstledigt från jobbet några dagar för att överhuvud taget hinna med.

Till vardags sitter Margareta i telefonväxeln vid Masonite AB. Men nu ska hon således ett par dagar framåt enbart jobba med namninsamlingen för Pure Pak.

Under fredagen gick hon runt på affärerna i Rundvik och Nordmaling och delade ut sina namnlistor.

Även banker och andra serviceinrättningar fick besök. Från sjukstugan i Nordmaling hörde man också av sig för att få namnlistor.

Jag var inne på lasarettet i Umeå häromdagen, berättar Margareta. Massor med folk kom fram till mig och ville skriva på och jag fick ett flertal fulltecknade listor. Där träffade jag många besökande, bl.a. från övikstrakten, där man har Brik.

– Men vi vill stödja aktionen för Pure Pak, sa de här öviksborna. För under umeåbesöket hade dom fått pröva på Pure Pak och funnit att den ur konsument synpunkt var avsevärt mycket bättre.

Vid bingon i Rundviks Ordenshus på torsdagskvällen efterlystes namnlistor, så Margareta fick i all hast fara dit och det dröjde inte länge förrän de listor hon hade med sig var fulltecknade.

Många föreningar, kvinnoklubbar och handikapporganisationer

• Till vardags jobbar Margareta Gustavsson i telefonväxeln vid Masonite AB i Rundvik. – Men det myckna arbetet med namninsamlingen har gjort att jag måste ta tjänstledigt några dagar för att hinna med, säger hon.

har också hört av sig, slutar Margareta Gustavsson, som nu hoppas att det kompakta konsumentmotstånd-

det från konsumenterna skall få gubbarna i Norrmejerier att tänka om.

Reportage:
Owe Eliasson
PA Sundbom
Roland Berggren (foto)

Masonite fick klartecken Vännäs kraft byter ägare

RUNDEVIK (VK)

Som VK berättade för en tid sedan planerar Masonite AB att sälja sitt kraftbolag, Vännäs kraft AB, till Syd-kraft AB. Detta verkar nu klart sedan även de fackliga organisationerna tillstyrkt att Masonite AB slutför den planerade affären.

Dessa förhandlingar hölls den 12 september och resulterade i ett tillstyrkande att slutföra affären.

I ett pressmeddelande som distribuerades på måndagen säger Masonite AB att flera faktorer samverkat till att styrelsen efter tillstyrkan från de fackliga organisationerna beslutat fullfölja avtalet om försäljning till Sydkraft AB.

Bolaget kommer, heter det vidare, att efter försäljning få en synnerligen god finansiell ställning. Den avkastning som erhålles på det genom försäljningen friställda kapitalet kommer att överstiga det bidrag som för närvarande erhålles från

Vännäs kraft AB. Detta i sin tur kommer att påverka företagets resultat i positiv riktning. Någon försäljningssumma är inte nämnd och från bolagets sida vill man ej heller uppges denna. Enligt vad VK erfarit ligger försäljningssumman i storleksordningen 120 miljoner kronor. På vår förfrågan säger Masonites VD Gösta Nordström att han varken vill bekräfta eller dementa den summan.

● Bakgrunden

Sedan distributionsrörelsen såldes i december 1975 förbrukar Masonite AB endast 30 procent av den produktion som faller på Väkabs andel i Harrsele i den egna verk-

Det var vid ett styrelsesammanträde den 8 september som ett förslag framlades om försäljning av bolagets aktier i Vännäs kraft AB till Sydkraft. I enlighet med medbestämmandelagens bestämmelser beslöt styrelsen att begära förhandling med representanter för de lokala fackliga organisationerna.

samheten. Resterande 70 procent säljer företaget. Genom ett konsortialavtal mellan delägarna i Harrsele kraft AB kan Masonite AB inte fritt sälja den här överskottskraften. Det är därför svårt att uppnå full avkastning på Väkab i egen ägo så länge som den egna förbrukningen inte uppgår till uppemot 200 miljoner kWh. Detta uppges vara bakgrunden till att förhandlingar om försäljning tagits upp.

Vännäs kraft AB (Väkab) ägs till 100 procent av Masonite AB. Väkabs huvudsakliga tillgång är innehavet av 21 procent av aktiekapitalet i Harrsele AB, vilket svarar emot en årsproduktion av cirka 190-200 miljoner kWh. Väkab äger även

Agnäs kraftstation med en årsproduktion av cirka 4,5 miljoner kWh. Vidare äger bolaget Bjurholms elektriska AB, som driver elinstallationsrörelse, och Lögdeå elektriska AB som äger fallrätter i Lögdeåälven, men som inte bedriver någon egentlig verksamhet. Dessutom driver bolaget en elbutik i Vännäs. Bjurholms elektriska AB, Lögdeå elektriska AB, Agnäs kraftstation och elbutiken i Vännäs ingår inte i försäljningen till Sydkraft.

PEHR-AXEL
SUNDBOM

25-kronan räddar jobben

RUNDEVIK (VK)

Det står nu helt klart att det blir produktionsstopp vid Masonite AB i höst. Däremot blir det inte fråga om några permitteringar, förutsatt att man får utnyttja den sk 25-kronan för utbildning. Exakt när stoppet kommer att

Det blir inte fråga om ett totalstopp i fyra veckor av hela industrin, säger direktör Gösta Nordström på VK:s förfrågan. Det mest troliga är att stoppet läggs upp i enveckorsperioder i olika omgångar vid sågen i Örsbäck, sågen i Rundvik och masonitefabriken. Komponentfabriken och hyvleriet kommer inte att

beröras av driftsstoppet, säger direktör Nordström vidare.

I meddelandet från Masonite AB konstateras att efterfrågan på bolagets huvudprodukter - masonite och sågade trävaror - är fortsatt svag och att lagren fortsätter att växa. Ifall man fortsätter med full produktion kommer företaget att få

ske är ännu inte klart. Personalavdelningen har fått i uppdrag att, i samråd med sektorledningarna och facket, planera utbildningsaktiviteterna och då ta i beaktande när lämpliga stopptider kan tänkas infalla.

ett överlager om cirka 10.000 ton masonite och 20.000 kubikmeter trävaror. Dessutom konstaterar man att det för närvarande inte bedöms möjligt att åstadkomma någon lageravveckling under första halvåret 1978. Därför kan man inte fortsätta att producera på lager utan måste vidtaga åtgärder för produk-

tionsbegränsningar. Frågan har diskuterats inom bolagets ledning liksom inom respektive sektorledning. Därvid har det framkommit att det är oundvikligt med en produktionsminskning som motsvarar fyra veckors driftsstopp, vid företagets samtliga anläggningar.

P A SUNDBOM

• Bo Norman

Byter jobb

RUNDEVIK (VK)

Direktör Bo Norman, teknisk chef, vid Masonite AB kommer att lämna sin befattning vid årsskiftet för att den 1/1 1978 tillträda tjänsten som verkställande direktör för Ljusdals träprodukter AB. Ljusdals träprodukter AB, som tillverkar standardplattor, furrugolv och furulamell ingår i

Ny ägare

RUNDEVIK (VK)

Masonite AB har träffat en preliminär överenskommelse om att sälja elbutiken i Vännäs och installationsrörelsen i Bjurholm (Bjurholms elektriska AB) till överingenjör Sven-Emil Lagerkvist. Avsikten är att verksamheten skall bedrivas i samma omfattning som hittills. Övertagandet planeras ske 1977-11-01.

VÄLKOMMEN TILL

NORRFORSTERRÄNGEN

LÖRDAG 1 OKTOBER.

Herrar, tävlingsklass och motionärer, 11 km, start Bjenberg kl 12.30.
Damer - tävlingsklass och motionärer samt juniorer 5,5 km, start Nordsjö kl 12.00.

Samtliga ungdomsklasser start i Norrfors kl 11.00.

Anmälningsavgift 11 km 25:-, 5,5 km 20:-, ungdomsklass 12:-, inbetalas på NIK:s pg 6 21 16-9. Skriftlig anmälan senast lördag 24 sept. till Norrfors IK, pl 1214, 910 06 Norrfors. Betalas anm. avg. vid startplatsen tillkommer 5:-.

Buss avgår till startplatserna kl 11.30. Samtliga som fullföljer loppet får medalj. I tävlingsklasserna priser till de främsta. Bland motionärerna utlottas priser. I ungdomsklasserna priser till alla. Upplysningar tel 0930/911 19 el. 620 28.

Norrfors IK

Cirkeln slut för gamla brand- stationen

NORDMALING (VK)

Det nyaste tillskottet på verkstadsmarknaden i Nordmaling öppnades på måndagen. Martin Nyman, Övik, men bördig från Lögdeå, slog då upp portarna för sin gummiverkstad i gamla brandstationen.

- Jag har länge funderat på att etablera eget i Nordmaling, berättar Martin Nyman, som har arbetat i däckbranschen i 17 år. Men det har liksom inte passat tidigare.

Närmast kommer Nyman från Skega i Övik där han i fem år varit verkstadschef. Med undantag för fyra år i Norrtälje har han varit verksam i Övikstrkten.

Den nya verkstaden avser att betjäna såväl personbilar som truckar, bussar och lastbilar.

- Cirka 100.0000 kronor har jag investerat i maskiner och anläggningen i övrigt, berättar Nyman. Lokalerna ägs av Nordmalings kommun och har hyrts ut till gummiverkstaden, något som VK tidigare relaterat.

För gamla brandstationen har cirkeln så att säga slutits. Där var redan tidigare en gummiverkstad. Men denna stängdes för ett antal år sedan, för att nu åter öppnas på måndagen.

P A SUNDBOM

• Martin Nyman, Övik, men bördig från Lögdeå, som på måndagen efter 17 år i däckbranschen öppnade egen gummiverkstad i Nordmaling.

Min älskade Maka,
vår kära Mor
Svärmor och Mormor

Gerda Katarina Bergmark

f. Nilsson

* 2/8 1894 † 16/9 1977

har stilla insomnat och lämnat oss i sorg och saknad men ljöst minne bevarad.

Nordmaling den 19 sept 1977

GUSTAF

Margit och Gösta
Eva och Harry
Zarah och Kurt
Vivi-Ann och Jan-Ivar
Barnbarn
Barnbarnsbarn
Syskon, släkt och vänner

Du somnat så fridfullt och stilla

I höstens ljuvaste tid

Ej sjukdom nu mer gör Dig illa

Du vilar i evig frid

Joh: 3:16

Jordfästningen äger rum i stillhet.

Ett varmt tack

för allt vänligt deltagande vid min älskade Makes och vår Fars

Bertil Johansson

sjukdomstid och bortgång. För blommor, tal och sång vid bären, samt gåvor till missionen som gjorde hans sista färd till ett ljöst och vackert minne.

Gräsmyr den 19 september 1977

GÖTHA

Barn och Barnbarn

Extra- stämma begärd!

BJURHOLM (VK)

På måndagsmorgonen postades ett brev till Norrmejeriers styrelseordförande Sven-Olov Dahlgren undertecknat av minst 13 fullmäktigeombud, med framställning om extra mejeristämma i mjölkförpackningsfrågan.

Brevskrivarna anser att Pure-Pak bör väljas som mjölkförpackning vid Ersboda mejeriet i stället för beslutade Brik och att hänsyn skall tas till den kompakta konsumentopinionen för Pure Pak.

Och Margareta kämpar vidare

BJURHOLM (VK)

Margareta Gustafsson, Rundvik, kämpar tappert vidare i konsumenternas strid för Pure Pak, som mjölkförpackning i södra länsdelen.

På tisdagen besökte hon Elopaks fabrik i Bjurholm, för att diskutera

bullret i arbetsmiljön där. Det har varit ett av skälen till Sverker Erikssons ställningstagande för Brik.

Mjölkförpackningslokalernas vägg- och takbeklädnader har stor inverkan på bullernivån, sa fabrikschefen Finn Grönberg, Bjurholm.

Detta kan emellertid påverkas vid byggnadens uppförande.

Våra maskiner har en bullernivå klart understigande 85 decibel, som är högsta tillåtna.

Våra påfyllningsmaskiner kan omställas för fyllning av enlitersförpackningar och mindre. Det behövs således inte en maskin för varje förpackningsstorlek. Den nya flat-toppmaskinen kan också användas för tvåliters förpackningar.

Vi kan göra mindre förpackningar överdragna med krympfilm ned till 10-12 liters brickor. Detta är naturligtvis mycket positivt i hanteringen av förpackningarna, säger Finn Grönberg.

Margareta Gustafsson berättar att hon har planer på att ta kontakt med toppolitiker inom och utom länet för att diskutera sina och konsumenternas frågeställningar.

Är det till exempel inte möjligt att ta ut den där ettöringen på Pure Pak förpackningar i konsumentledet? Kan inte dispens medgivas i detta fall, när konsumentviljan i området är så starkt uttalad? Har detta undersökts?, frågar hon sig. Så tillägger hon en sak till. En konsumentvänlig mjölkförpackning är väl också i högsta grad betydelsefull för arbetsmiljön i hemmet, säger Margareta Gustafsson.

KLIPP UR ✂

MJÖLK- STRIDEN

Jag röstar på

Pure-Pak

☐

Brik

☐

Namn.

Adress.

Kupongen sändes senast den 30 september till VK Box 47, 901 02 Umeå eller inlämnas på något av VK:s kontor. Märk kuvertet "Mjolkstriden".

• Margareta Gustafsson jobbar vidare i kampen för Pure Pak.

Nordmalings politiker mot väggen

21/9-77

Offentlig utfrågning av nämndledamöter

NORDMALING (VK)

Det kommer att bli s k "hearings" d v s offentliga utfrågningar av samtliga kommunala nämnder vid ett möte i Nordmaling i början av december. Det beslöt kommunstyrelsens arbetsutskott vid sitt sammanträde på måndagen. Förslagsvis kommer den första utfrågningen att ske den 1 december, men exakt dag är ännu ej fastställd definitivt.

Det var folkpartiet som för drygt två år sedan i fullmäktige tog upp frågan om utfrågningar inför allmänheten av de olika nämnderna. Detta för att bredda den kommunala demokratin. Fullmäktige beslöt också att arrangera sådana här möten. Men hittills har de av olika anledningar inte kommit till utförande.

PEHR-AXEL
SUNDBOM

Tre idrottsföreningar i Nordmalings kommun håller under hösten på med nya anläggningar. Det är Nordmalings IF och Norrfors IK som bygger nya elljusspår, medan Nyåkers IK håller på med en ishockeybana. Bidrag har sökts hos Naturvårdsverket men därifrån har man fått besked att ansökningarna inte kommer att behandlas förrän 1980/81. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslöt därför på måndagen att föreslå att kommunstyrelsen i avvaktan på det här bidraget beviljar de tre föreningarna lån som motsvarar naturvårdsverkets bidrag, d v s 30 procent av beräknade anläggningskostnader.

Det skulle betyda att kommunen förskotterar 12.000 kronor till vardera Norrfors och Nordmaling

medan förskottet till Nyåker blir 23.000.

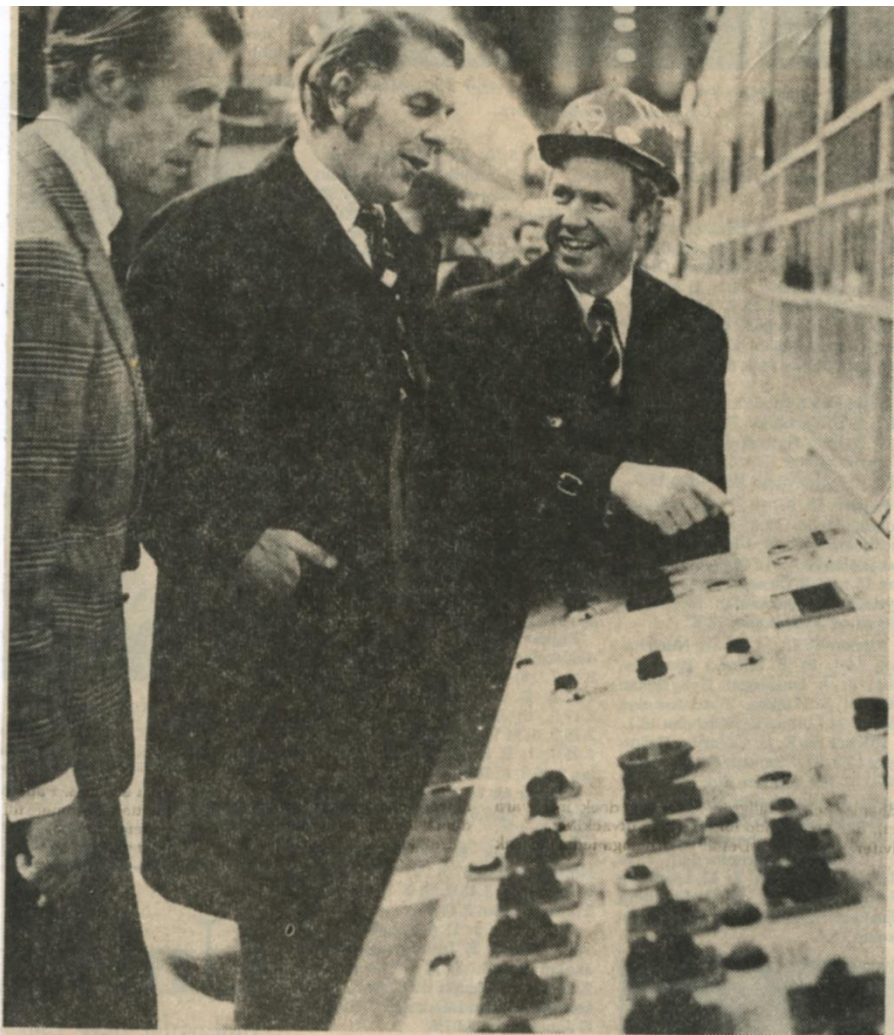
● Lastkaj

En lastkaj skall byggas vid Levar dagcenter. Nordmalingsbyggen har lämnat en offert med ett pristak på 14.000 kronor. Arbetet medför en hyreshöjning med virka 2.600 kronor per år, vilket landstingets sociala nämnd har accepterat.

Centrala byggnadskommittén har fått i uppdrag att handlägga frågan om Rödviksgårdens upprustning. Som bekant bestämde kommunfullmäktige den 25 augusti att gårdens nedre del skall renoveras enligt ett förslag från VAB.

● Ötillstånd

Kommunstyrelsens arbetsutskott har i likhet med sociala centralnämnden tillstyrkt att de nya ägarna till värdshuset Silverlaxen, Lögdeå Göran Näslund et co, får överta det ölutskänkningstillstånd som innehades av de förra ägarna av värdshuset.

• Så såg det ut i december 1976: Statsminister Torbjörn Fälldin visas runt i nya pappers bruket i Husum av koncernchefen Matts Carlgren och platschefen Owe Hägglund. Då rustade sig MoDo för högkonjunkturen. . . 22/9-77

NORDMALING (VK)
– Dagens informatin till våra anställda får ses som ett avstamp till en intensiv snabbutredning inom koncernens samtliga enheter där vi skall leta fram alla kostnader som vi kan dra ned på, säger MoDo-koncernens informationschef Göran Sjöberg, Stockholm, som på onsdagen var i Övik, i en kommentar till VK.

– Stora pengar finns att tjäna på att dra ned på våra lager. Nu menar jag inte massa- och papperslagren, där kan vi med nuvarande pris- och försäljningssituation inte göra så mycket. Men virkeslagren kan vi göra något åt. Det får inte strömma till virke till våra industrier i samma takt som hittills. Det kommer idag samma kvantiteter som vid en högkonjunktur. Därför måste vi dra ned på våra virkesinköp utifrån och istället flytta över mer verksamhet till våra egna skogar. Men vi kan inte ta hur mycket som helst ur dessa hel-

Pengar finns att tjäna på virkeslagren

ler. Så det blir även fråga om gallring och andra skogsvårdande åtgärder. En minskning av personalstyrkan kan även bli aktuell för skogens vidkommande.

• Inga permitteringar

I nuläget planerar vi inga permitteringar, utan den personalminskning som kan bli aktuell får ske genom naturlig avgång samt förtidspensionering. Räcker inte de åtgärderna får vi i ett senare skede överväga vad vi skall göra.

Men frågan är långtifrån färdigutredd. De stora krafttagen för att få en bättre position för MoDo skall vi ta under 1978 och jag hoppas verkligen att

konjunkturen då kommer att vända.

På VK:s fråga om mjukpapperengagemanget ute i Europa har del i MoDo:s svårigheter säger Göran Sjöberg:

– Marknaden i Europa är svag – en betydande överkapacitet råder. Priskonkurrensen är hård. Prisstopp råder i flera länder. MoDo har sökt samarbetspartner för Mabelpap som ligger i Belgien. En försäljning av Mabelpap har även diskuterats men några beslut är inte fattade. I Mabelpap – ett dotterföretag till MoDo – arbetar för närvarande 700-800 personer.

P.A. SUNDBOM

Däcksbrand släcktes med sockerdricka

NORDMALING (VK)

En långtradare på väg från Piteå till Stockholm för att hämta ett lass bilar råkade i brand vid södra infarten till Nordmaling vid 22-tiden på onsdagskvällen. Föraren hade just passerat södra infarten till Nordmaling när han upptäckte att det slog ut lågor från bakre delen av det tomma biltransportflaket.

Han körde in på närmaste parkeringsficka och började släcka elden

själv. Bl a hade han köpt tre sockerdrickor i Umeå för att laska sig med under färden ned mot Stockholm. Dessa sprutade han nu mot brandhärden som var ett däck. Nordmalings brandkår tillkallades och man hade snabbt branden under kontroll. Elden har troligtvis uppstått på grund av varmgång. Lastbilen hade så sent som för 14 dagar sedan varit inne på service. Några större skador uppstod inte

Nordmalings kommun

Anbud på fastigheter

Under förutsättning av kommunfullmäktiges godkännande infordras härmed anbud på följande fastigheter:

Enfamiljsvilla

(F d tandläkarbostad) i kv. Anden nr 4, Nordmalings samhälle. Byggnadsår 1969. Planerad tomt omfattande 897 kvm. Statligt lån underlättar köp.

Affärs- och bostadsfastighet

(F d Möllers) i kv. Bagaren, Rundvik. Tomt omfattande ca 1000 kvm efter kommande avstyckning.

Bostadsfastighet

(F d G.A. Hellmans) i Norrfors, Norrfors 2:221, med en areal av 1451 kvm. Väggrätt för ny utfartsväg fastställd.

Anbud märkta "Fastighet Nordmaling", "Fastighet Rundvik" och "Fastighet Norrfors" avlämnas var för sig till kommunstyrelsen, kommunkontoret, 910 01 Nordmaling senast 14 oktober 1977.

- Fri prövningsrätt förbehålles -
Kommunstyrelsen

Min älskade Make
vår kära Pappa och Morfar

**Johannes
Degerman**

* 16/5 1912 † 21/9 1977

har insomnat i tron på sin frälsare och lämnat oss i stor sorg och saknad.

Rundviksverken
den 23 september 1977

GERDA

Carin och Staffan

Erica, Sofia

Britha och Dan

Marcus

Börje och Monica

Släkt och vänner

Att glömma jämmerdalens nöd
och tårar

Att slippa varje tagg, som hjärtat
sårar

Det är att dö för den, som
frid har funnit

I blodets väg, som från
korset runnit.

Jordfästningen äger rum i
Nordmalings gravkapell lördag
den 1 oktober kl. 13.00. I stället
för blommor - tänk på B.-V:s
mission.

Nu bildar man kommunal referensgrupp

NORDMALING (VK)

- Det här är det viktigaste föreningsmöte jag lett under mina år som ordförande i Nordmalings fabriks- och hantverksförening, sade David Nordberg, när han på onsdagskvällen hälsade ett 25-tal representanter för ortens företagare, företrädare för kommunen och konsumenten i länets hantverksförening Jan Persson välkomna till ett möte.

Resultatet av mötet blev att man enades om att tillsätta en kommunal referensgrupp som skall handha alla företagsfrågor i intim kontakt med kommunala företrädare. Ordförande i gruppen blir urmakarmästare Gösta Ågren och de andra medlemmarna heter glasmästare Stig Forshund och elinstallatör Arne Wiglov. Huvudmålet för referensgruppen blir att aktivt stödja medlemmarna i olika företagsfrågor och även bevaka intressena för de företag som finns inom kommunen i olika sammanhang.

Hur skall vi bäst arbeta i kommunen - för kommunen, blir gruppens motto.

Kommunen positiv

Från kommunstyrelsen deltog ordföranden Evert Molin (c) Nyåker. Han ställde sig positiv till referensgruppens bildande och såg den som en mycket fin remissinstans i olika kommunala men även andra företagsinriktade frågor. Vidare menade han att gruppen rätt skött skulle kunna bli en viktig kontaktyta till hela nätet av företagare i kommunen. Som det nu är måste man gå ut till varje enskild företagare vid olika ärenden, menade han.

Gruppens uppgift blir nu närmast att skriva till alla företag i Nordmaling om sin tillblivelse samt att när medlemmarnas synpunkter kommer in, börja organisera sin verksamhet i stort.

Verksamheten

Länsdistriktets föreningskonsulent Jan Persson, Umeå, informerade om distriktets verksamhet under hösten och våren. Man har för avsikt att ge föreningarna ett mera aktivt stöd än förut, detta för att höja aktivitetsgraden.

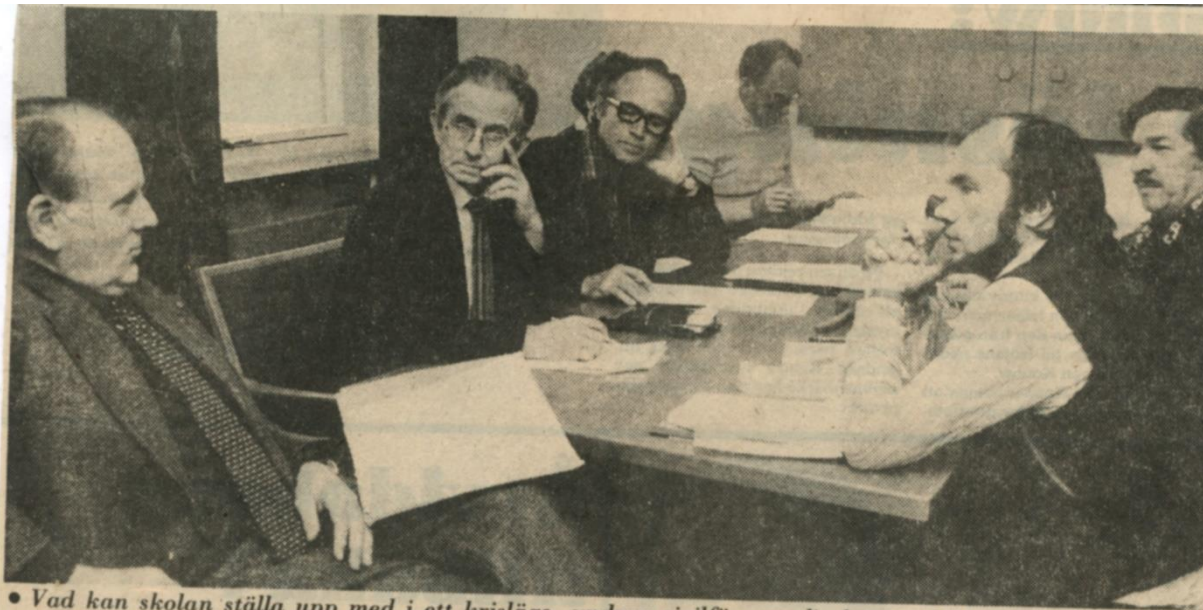
JÄTTEREA

Solgården, Levar

Fredag den 23/9 kl. 11.00-18.00 Lördag den 24/9 kl. 11.00-15.00
Söndag 25/9 kl. 11.00-15.00

Dam- Barn- Herr-kläder, JÄTTEBILLIGT

SM-Produkter Umeå Boden

• Vad kan skolan ställa upp med i ett krisläge, undrar civilförsvarsdirektören Anders Brännström. Lyssnar gör fr.v. Bengt Andersson, K G Wilhelmsson, Cronje Molander samt t.h. Nils Sjödén och Göran Almström.

Beredskapen i Nordmaling sattes på prov

NORDMALING (VK)

– Jag är mer än nöjd med det resultat som vi fått fram vid dagens lokala ledningsövning, sade civilförsvarsdirektör Anders Brännström efter den slutgenomgång på torsdagen som avslutade den av länsstyrelsen arrangerade gemensamma ledningsövningen.

– Varje grupp har kommit med rejäla konstruktiva förslag, som visar att det finns förutsättningar för att klara akuta problem i en katastrof- eller krigssituation.

I övningen som pågick i församlingssgården och kommunkontoret deltog företrädare för försvaret, län, Nordmalings kommun och dess olika styrelser och nämnder, oläns, Vägverket, lantbruksnämnden, SJ, m fl statliga organ samt landstinget, distriktsveterinären, arbetsförmedlingen, Masonite AB och den lokala handeln.

– Det var en miss av oss att inte alla någon företrädare för Nordmalings Bilfrakt till genomgången, medgav civilförsvarsdirektören men det skall vi reparera till nästa äff, som sker i Robertsfors.

Tredje övningen

Nordmaling är den tredje platsen länet där en gemensam ledningsövning hållits. Tidigare har man varit i Skellefteå och Umeå. Avsikten är främst att testa kommunens beredskap i det ekonomiska försvaret men även i det totala försvaret. Med totalförsvaret menas det enskilda fredssamhället omställt för krig.

Målsättningen var att aktualisera övelser, beredningar och beslut

som kan bli aktuella vid katastrofer, vid en fredskris eller i ett krigsläge. Man ville få tillfälle att pröva kommunens beredskapsplan och få underlag för förbättringar och förändringar.

Förutsättningar

Förutsättningen för övningen var att spänningen mellan stormaktsblocken öst och väst skärpts. Även inom stormaktsblocken fanns en irriterad stämning och motsatta uppfattningar.

I Sverige har införts drivmedelsransonering, kvotering av tilldelningen av elström och eldningsolja, stora driftsinskränkningar i industrin. Energisparande och energiskapande åtgärder förbereds, försvarsberedskapen förstärks.

Den 20 september kungör regeringen beredskapstillstånd i Norr- och Västerbottens län.

Oidentifierade fiendtliga flygstyrkor har anfallit oljeupplag, broar, transformatorer och ställverk, flygfält, teleanläggningar, skepp och kajer, allt i Umeälvens dalgång mellan Storuman och Holmsund. I

• En titt på kartan tar här fr.v. hemvärnschefen i Nordmaling, Ivar Wiglov, överstelöjtnant Bo Sundstedt, Umeå, I 20/Fo 61 samt kommunstyrelsens ordförande Evert Molin, Tallberg, Nordmaling.

Umeå och Lycksele tätorter rapporteras svåra skador i områdena närmast landsvägsbroarna.

Kommunstyrelsen i Nordmaling får förfrågan om man kan ta emot patienter från ålderdomshem. Vidare om man kan ta emot 1200 familjer och inkvartera dessa samt ordna skolgången för barnen.

Grupparbeten

Vid de grupparbeten som gjordes under ledningsövningens gång visades bl a att på sociala sidan kan Nordmaling i ett krisläge ta emot ett 100-tal medborgare från förstörda ålderdomshem i Umeå.

Familjerna kan tas emot men det kräver förstärkningar av livsmedels-, el- och vattenförsörjningen samt av kommunikationer och information.

Skolan kan genom tvåskiftsundervisning och förutsatt lärarförstärkning ta emot ytterligare 800 elever.

Det tar cirka 24 timmar att upprätta en kringgångsorganisation för trafiken med livsmedel och förnödheter.

Resurserna finns – det stora problemet är koordination.

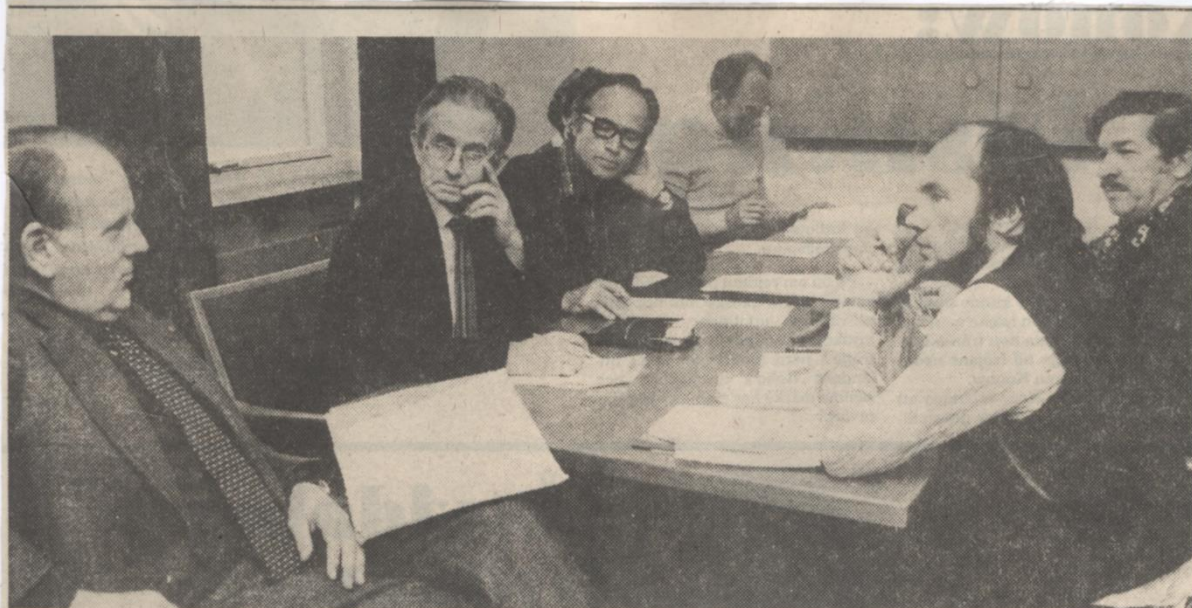
Slutdiskussion

I den avslutande diskussionen redogjorde företrädare för de fyra olika arbetsgrupper, som de sammanlagt 52 deltagarna delats upp i, hur de sett på sina respektive områden och vilka olika alternativ och förslag de kommit fram till. Där nämndes kommunens möjlighet att ge umebor tillsyn och vård, förmedla krigshjälp, ge information.

Vidare penetrerades skolans möjligheter att ta emot fler grundskoleelever, öka matlagningen. Dessutom kommunens möjligheter att bistå med förplågnad, hygienisk service, livsmedelskontroll, lagringslokaler samt brandskydd och räddningstjänst.

Slutligen prövades olika kommunala initiativ för jordbruket, elförsörjningen, vattenförsörjningen, livsmedelsituationen samt industrins läge och katastrofberedskapen. En utrymning av kommunen diskuterades även.

P.A. SUNDBOM

• Vad kan skolan ställa upp med i ett krisläge, undrar civilförsvarsdirektören Anders Brännström. Lyssnar gör fr.v. Bengt Andersson, K G Wilhelmsson, Cronje Molander samt t.h. Nils Sjödin och Göran Almström.

Beredskapen i Nordmaling sattes på prov

NORDMALING (VK)

– Jag är mer än nöjd med det resultat som vi fått fram vid dagens lokala ledningsövning, sade civilförsvarsdirektör Anders Brännström efter den slutgenomgång på torsdagen som avslutade den av länsstyrelsen arrangerade gemensamma ledningsövningen.

– Varje grupp har kommit med rejäla konstruktiva förslag, som visar att det finns förutsättningar för att klara akuta problem i en katastrof- eller krigssituation.

I övningen som pågick i församlingsgården och kommunkontoret deltog företrädare för försvaret, Umeå, Nordmalings kommun och dess olika styrelser och nämnder, polisen, Vägverket, lantbruksnämnden, SJ, m fl statliga organ samt landstinget, distriktsveterinären, arbetsförmedlingen, Masonite AB och den lokala handeln.

– Det var en miss av oss att inte kalla någon företrädare för Nordmalings Bilfrakt till genomgången, medgav civilförsvarsdirektören men det skall vi reparera till nästa träff, som sker i Robertsfors.

• Tredje övningen

Nordmaling är den tredje platsen i länet där en gemensam ledningsövning hållits. Tidigare har man varit i Skellefteå och Umeå. Avsikten var främst att testa kommunens medverkan i det ekonomiska försvaret men även i det totala försvaret. Med totalförsvaret menas det svenska fredssamhället omställt för krig.

Målsättningen var att aktualisera händelser, beredningar och beslut

som kan bli aktuella vid katastrofer, vid en fredskris eller i ett krigsläge. Man ville få tillfälle att pröva kommunens beredskapsplan och få underlag för förbättringar och förändringar.

• Förutsättningar

Förutsättningen för övningen var att spänningen mellan stormaktsblocken öst och väst skärpts. Även inom stormaktsblocken fanns en irriterad stämning och motsatta uppfattningar.

I Sverige har införts drivmedelsransonering, kvotering av tilldelningen av elström och eldningsolja, stora driftsinskränkningar i industrin. Energisparande och energiskapande åtgärder förbereds, försvarsberedskapen förstärks.

Den 20 september kungör regeringen beredskapstillstånd i Norr- och Västerbottens län.

Oidentifierade fiendliga flygstyrkor har anfällt oljeupplag, broar, transformatorer och ställverk, flygfält, teleanläggningar, skepp och kajer, allt i Umeälvens dalgång mellan Storuman och Holmsund. I

• En titt på kartan tar här fr.v. hemvärnschefen i Nordmaling, Iwar Wigglöv, överstelöjtnant Bo Sundstedt, Umeå, I 20/Fo 61 samt kommunstyrelsens ordförande Evert Molin, Tallberg, Nordmaling.

Umeå och Lycksele tätorter rapporteras svåra skador i områdena närmast landsvägsbroarna.

Kommunstyrelsen i Nordmaling får förfrågan om man kan ta emot patienter från ålderdomshem. Vidare om man kan ta emot 1200 familjer och inkvartera dessa samt ordna skolgången för barnen.

• Grupparbeten

Vid de grupparbeten som gjordes under ledningsövningens gång visades bl a att på sociala sidan kan Nordmaling i ett krisläge ta emot ett 100-tal medborgare från förstörda ålderdomshem i Umeå.

Familjerna kan tas emot men det kräver förstärkningar av livsmedels-, el- och vattenförsörjningen samt av kommunikationer och information.

Skolan kan genom tvåskiftsundervisning och förutsatt lärarförstärkning ta emot ytterligare 800 elever.

Det tar cirka 24 timmar att upprätta en kringgångsorganisation för trafiken med livsmedel och förnödenheter.

Resurserna finns – det stora problemet är koordination.

• Slutdiskussion

I den avslutande diskussionen redogjorde företrädare för de fyra olika arbetsgrupper, som de sammanlagt 52 deltagarna delats upp i, hur de sett på sina respektive områden och vilka olika alternativ och årslag de kommit fram till. Där nämndes kommunens möjligheter att ge umebor tillsyn och vård, förmedla krigshjälp, ge information.

Vidare penetrerades skolans möjligheter att ta emot fler grundskoleelever, öka matlagningen. Dessutom kommunens möjligheter att bistå med förplägnad, hygienisk service, livsmedelskontroll, lagringslokaler samt brandskydd och räddningstjänst.

Slutligen prövades olika kommunala initiativ för jordbruket, elförsörjningen, vattenförsörjningen, livsmedelssituationen samt industrins läge och katastrofberedskapen. En utrymning av kommunen diskuterades även.

P.A. SUNDBOM

• En keramikskål visar här Karl Gustaf Broman, Hummelholm, för sin skolkorps Dan Nording, Abborrfors, samt besökarna Ulla och Astrid Johansson, Ledusjö samt Cathrine Strandberg, Sunnansjö.

Fest i Levar

LEVAR (VK)

Gamla sjukstugan i Levar, numera säte för Levar dagcenter, var på onsdagskvällen pyntat till fest.

Gästerna, ett hundratal personer, bestod av eleverna från Levar dagcenter och deras handledare, kommunpolitiker, företrädare för landstinget, medarrangerande Vuxenskolan föräldrar, skolrepresentanter och företag fanns på plats.

Gunvor Nilsson, Flurkmark, underhöll med vissång och ledde även allsången som alla deltog i med liv och lust.

Inackorderingshem

Omsorgsstyrelsens biträdande vårdchef, Lucia Berglund, Umeå, betonade i ett kort tal vikten av att ett inackorderingshem kan anordnas i Nordmaling till förmån för de elever som går på dagcenter men inte bor i själva tätorten.

Så var det dags för Gurli Nylén, föreståndare vid Levar dagcenter.

Folk ställer verkligen upp för våra elever, betonade hon. Vi har fått lära oss mycket den senaste tiden. Det kanske allra roligaste var bakningen häromdagen hos Martin

och Majbritt Johansson i Järnås. Det brödet har vi på boren här idag.

Så ville vi ha lingondricka och till den plockade vi själva 35 liter lingon. Mandelpotatisen har vi plockat i Byviken, hemma hos föräldrarna till min medhjälpare Holger Öhlund.

Vad vi gör?

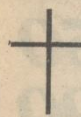
Vad gör vi här på dagcenter? I veckan har vi målat en vägg med vattenlöslig färg. Vi håller på med matte, med svenska. Vi gör tygtryck och jobbar med keramik. Snart börjar vi med porslinsmålning.

Så har vi en industriell del. Tillverkar komponenter till Pumpex. Ett intressant jobb, för det är rätt avancerade saker vi gör.

Och till vår stora belåtenhet, inflikade Pumpex-chefen, Sixten Öhlund.

Leif Dahlberg, elev på skolan, inhöstade kvällens varmaste applåd när han reste sig upp och påpekade att föreståndarinnan Gurli Nylén och hennes medhjälpare Holger Öhlund, hade största förtjänsten av att det blivit sådan fin stämning.

P.A. SUNDBOM

Min käre Make, vår Far
Svärfar, Morfar och Farfar

Folke Gustafsson

* 21/12 1902 † 28/9 1977

har hastigt lämnat oss, syskon, släkt och vänner i stor sorg och saknad.

Rundvik den 29 september 1977

HANNA

Louise och Ove

Ingrid och Lennart

Carl-Gunnar och Chatarina

Barnbarnen

Som en härlig gudomskälla
Rik och mäktig, djup och stor
Är den kärlek nåd och sanning
Som i Jesu hjärta bor
Segertoner nr 423

Begravningen sker i stillhet. I stället för blommor tänk på Nordmalings baptistförsamlings mission.

Nordmalings kyrka återinvigs

NORDMALING (VK)

På söndag återinvigs Nordmalings kyrka efter den omfattande restaurering som den genomgått. Över 1 miljon kronor har restaureringen kostat men så har även den gamla medeltidskyrkan blivit än vackrare. Dess rena strikta linjer har bibehållits och kanske än mera framtonats. Den har blivit ljusare inte minst genom konstnär Bo Beskows vackra korfönster i glasmosaik, bänkarna har målats om och försetts med sittdynor, ny högtalarläggning har inmonterats m.m.

Biskop emeritus Ivar Hylander, Umeå, kommer att förrätta återinvigningen.

Högtiden inleds med högmässa av församlingens kyrkoherde Gunnar Lodin. Kyrkokören medverkar. Efter högmässan bjuder församlingen på allmänt kyrkkaffe i församlingsgården.

Därefter samlas man åter i kyrkan. Kyrkvärden Harald Lundberg, ordförande i byggnadskommittén, kommer då att berätta om restaureringsarbetet.

Arkitekt Bengt Lidström, Umeå, som lett arbetet kommer att ge en resumé över kyrkans historia och landsantikvarie Sune Persson, Umeå, skall ge sin syn på restaureringen av den kulturhistoriskt intressanta kyrkobyggnaden. Slutligen kommer konservator Albert Eriksson, Arlöf, att berätta och visa på vad han och hans medhjälpare funnit under lagret av målarfärg.

Nordmalingsbyggen AB har skött restaureringen. Därmed har byggnadsingenjör Nils Eric Ericsson, Nordmaling, lett ombyggnadsarbetena vid kyrkan två gånger. Han svarade först även för 1950 års omfattande restaurering av kyrkan.

ANDERS ÅSTRÖM